

MOLITVA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA U MOLITVENOJ
OSMINI I TIJEKOM CIJELE 2021. GODINE

EKUMENA
Svezak 52

ISBN 978-953-11-1395-3

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne
i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001085700

PAPINSKO VIJEĆE
ZA PROMICANJE JEDINSTVA KRŠĆANA
POVJERENSTVO »VJERA I USTROJSTVO«
EKUMENSKOG VIJEĆA CRKAVA

OSTANITE U MOJOJ LJUBAVI I DONOSIT ĆETE MNOGO RODA

(usp. Iv 15, 5-9)

Uredio:
JURE ZEČEVIĆ, OCD

KRŠĆANSKA SADAŠNJOST
VIJEĆE HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE
ZA EKUMENIZAM I DIJALOG

ZAGREB, 2020.

Preveo: Jure Zečević

Prijelom i design naslovnice i teksta: Jure Zečević

*Izdaju: Kršćanska sadašnjost d.o.o, Zagreb, Marulićev trg 14
i
Vijeće Hrvatske biskupske konferencije za
ekumenizam i dijalog, Zagreb, Ksaverska cesta 12a*

Tisak: Grafocentar, d.o.o., Sesvete, Sopnička 58

Naklada: 1.800

Tiskano u prosincu 2020.

TEMELJNI BIBLIJSKI TEKST OSMINE 2021.

Ostanite u mojoj ljubavi i donosit ćete mnogo roda

Usp. Iv 15, 1 – 17

Čitač: Čitanje svetog evanđelja po Ivanu!

»Ja sam istinski trs, a Otac moj – vinogradar.

Svaku lozu na meni koja ne donosi roda

on siječe,

a svaku koja rod donosi

čisti

da više roda donese.

Vi ste već očišćeni

po riječi koju sam vam zborio.

Ostanite u meni i ja u vama.

Kao što loza ne može donijeti roda

sama od sebe,

ako ne ostane na trsu,

tako ni vi ako ne ostanete u meni.

Ja sam trs,

vi loze.

Tko ostaje u meni i ja u njemu,

taj donosi mnogo roda.

Uistinu, bez mene ne možete učiniti ništa.

Ako tko ne ostane u meni,

izbace ga kao lozu

i usahne.

Takve onda skupe i bace u oganj te gore.

Ako ostanete u meni

i riječi moje ostanu u vama,

što god hoćete, ištite

i bit će vam.

Ovime se proslavlja Otac moj:

da donosite mnogo roda

i da budete moji učenici.

Kao što je Otac ljubio mene

tako sam i ja ljubio vas;

ostanite u mojoj ljubavi.

Budete li čuvali moje zapovijedi,

ostat ćete u mojoj ljubavi;

kao što sam i ja čuvao zapovijedi

Oca svoga

te ostajem u ljubavi njegovoj.

To sam vam govorio

da moja radost bude u vama

i da vaša radost bude potpuna.

Ovo je moja zapovijed:

ljubite jedni druge

kao što sam ja vas ljubio!

Veće ljubavi nitko nema od ove:

da tko život svoj položi za svoje prijatelje.

Vi ste prijatelji moji

ako činite što vam zapovijedam.

Više vas ne zovem slugama
jer sluga ne zna
što radi njegov gospodar;
vas sam nazvao prijateljima
jer vam priopćih sve
što sam čuo od Oca svoga.
Ne izabraste vi mene,
nego ja izabrah vas
i postavih vas
da idete i rod donosite
i rod vaš da ostane
te vam Otac dadne
što ga god zaištete u moje ime.
Ovo vam zapovijedam:
da ljubite jedni druge.«

Čitač: Riječ Gospodnja!
Zajednica: Bogu hvala!

ORGANIZATORIMA MOLITVENE OSMINE ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

Nastojanje oko jedinstva: tijekom cijele godine

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana, u sjevernoj se Zemljinoj hemisferi tradicionalno slavi od 18. do 25. siječnja.

Te je datume još 1908. godine predložio o. Paul Wattson¹ kako bi obuhvatio razdoblje između blagdana *Katedre svetoga Petra* (nakon liturgijske reforme u katoličkoj crkvi slavi se 22. veljače) i blagdana *Obraćenja svetoga Pavla*. Ta dva datuma stoga imaju i svoja simbolična značenja. Prvi datum naznačuje *cilj* molitve: svo kršćanstvo u zajedništvu s apostolskim prvakom sv. Petrom, a drugi datum ukazuje na način ili *metodu* kojom je jedino moguće postići taj cilj: temeljito obraćenje Kristu,

¹ Sluga Božji o. Paul Wattson (SA) rođen je 16. siječnja 1863. u Millingtonu (Maryland u Americi). Za svećenika episkopalne crkve zaređen je 1886. Potaknut franjevačkim idealima, zajedno sa episkopalnom sestrom Luranom White, on 1898. u Graymooru kraj Newyorka utemeljuje Društvo pomirenja (*SA - Society of the Atonement*), zasnovano na redovničkim zavjetima siromaštva, poslušnosti i čistoće. Glavna svrha, karizma i poslanje Društva je promicanje kršćanskog jedinstva. U katoličkoj je crkvi 22. rujna 2015. pokrenut proces za njegovu beatifikaciju i kanonizaciju (*fusnota: Jure Zečević*).

svakog kršćanina, u svim kršćanskim zajednicama, obraćenjem kakvo je npr. bilo ono sv. Pavla kod Damaska.

Na južnoj hemisferi, gdje je siječanj blagdansko vrijeme, crkve često Molitvenu osminu prakticiraju u koje drugo doba godine, najčešće oko blagdana *Duhova* (kako je to još 1926. preporučio pokret *Vjera i ustrojstvo*). I blagdan *Duhova* je također znakovit i bogat simbolikom, budući da je Duh Sveti Onaj po kojem se ostvaruje i vrši svako istinsko i Bogu sukladno jedinstvo. Stoga je predduhovsko i poslijeduhovsko vrijeme također primjereno i za provođenje Osmine, ali i za ponovne molitve za jedinstvo onih koji su Osminu već slavili u siječanj-skom terminu.

Materijali sadržani u ovim molitvenim priručnicima, nisu dakle ograničeni samo na jedan tjedan u godini, bilo to u siječnju, bilo oko *Duhova*. Neka svaka sredina bude fleksibilna i prilagodljiva ne samo glede tih dvaju preporučenih termina Osmine, nego i glede uporabe ovih molitvenih materijala u bilo koje drugo doba godine. Ovdje ponuđeni materijal neka bude shvaćen kao mogućnost da ga se koristi tijekom cijele godine, uvijek iznova pronalazeći prigode, da se zajednički moli za takvo i toliko jedinstvo kršćana, kakvo je Krist htio i za koje je molio.

Prilagodba teksta

Materijal koji se može naći u ovoj knjižici ponuđen je uz očekivanje da će, gdje je god moguće, biti prilagođen za uporabu na mjesnoj razini. Pritom valja voditi računa o lokalnim i naslijeđenim liturgijskim praksama i o ukupnom društvenom i kulturnom kontekstu lokalne sredine. Takve adaptacije, po naravi stvari, trebaju biti rezultat ekumenske suradnje i usuglašavanja lokalnih kršćanskih zajednica koje su pozvane svjedočiti jedinstvo i zajedništvo na svojoj lokalnoj razini.

U nekim sredinama već postoje ekumenske strukture koje su u mogućnosti zajednički prilagoditi materijal, a ondje gdje još ne postoje, nadamo se da bi i ova potreba za prilagodbama mogla biti poticaj za stvaranje takvih struktura.

Kako koristiti materijale za molitvenu osminu?

- Za crkve i kršćanske zajednice koje Molitvenu osminu slave i jednim zajedničkim molitvenim slavljem među materijalima je na raspolaganju i model *zajedničkog ekumenskog molitvenog slavlja Riječi Božje*.
- Crkve i kršćanske zajednice, nadalje, mogu dijelove materijala, primjerice molitvene tekstove koji se nalaze u *zajedničkom molitvenom ekumen-*

skom molitvenom slavlju, u Osam dana ili pak među dopunskim molitvama i pjesmama, uvrstiti, na prikladnim mjestima, i u vlastita liturgijska slavlja, poštujući pritom liturgijsku disciplinu i propise svoje crkve.

- Zajednice koje Molitvenu osminu obilježavaju bogoslužjima tijekom svih dana Osmine, da bi se izbjeglo ponavljanje istih tekstova, mogu se poslužiti materijalima priređenim za svaki pojedini dan, u dijelu pod naslovom *Osam dana*.

- Oni koji žele organizirati *biblijska proučavanja* na teme Molitvene osmine, mogu kao polazište uzeti biblijske tekstove i razmatranja uz *Osam dana*. Komentar uz svaki dan može dovesti do oblikovanja završne molitve vjernika.

- Za one pak koji žele moliti samostalno i privatno, materijal može poslužiti usmjeravanju njihovih molitvenih nakana. Premda mole samostalno, bit će svjesni da su povezani u zajedništvo sa svima koji diljem svijeta mole za veće vidljivo jedinstvo Crkve Kristove.

UVOD U TEMU ZA 2021. GODINU

Ostanite u mojoj ljubavi i donosit ćete mnogo roda

(Usp. Iv 15, 1 – 17)

Tekstove za svjetsku Molitvenu osminu za jedinstvo kršćana 2021. pripremila je zajednica monahinja iz Grandchampa.² Odabrana tema „Ostanite u mojoj ljubavi i donosit ćete mnogo roda“ temelji se na Ivanovom evanđelju (*usp. Iv 15, 1 – 17*) i podudarna je pozivu zajednice u Grandchampu na molitvu, pomirenje i jedinstvo u crkvi i u ljudskoj obitelji.

Tridesetih godina prošlog stoljeća nekoliko žena iz crkava reformacije, francuskog govornog područja u Švicarskoj, iznova je otkrilo važnost tišine za osluškivanje Božje riječi. One su se nazvale „Žene iz Morgesa“. Istovremeno su oživjele

² Zajednica monahinja iz Grandchampu sastoji se od sestara koje dolaze iz različitih crkava i zemalja. Polazeći od svoga ekumenskog poziva zauzimaju se za pomirenje među kršćanima i unutar ljudske obitelji te za poštivanje svega stvorenog. Zajednica broji oko 50 sestara, od kojih većina živi u Grandchampu u mjestu Areuse u Švicarskoj, dok se nekolicina nalazi u Bazelskom kantonu, Nizozemskoj i Francuskoj (*usp. www.grandchamp.org*).

i praksu vremena posvećenog razmatranju, kako bi intenzivirale svoj vjerski život, po uzoru na Isusa koji se povlačio u osamu da bi molio. Uskoro su im se pridružile i druge žene, koje su sudjelovale na redovitim molitvenim razmatranjima u Grandchampu, malom selu u blizini Neuenburgškog jezera (Lac de Neuchâtel, Neuenburgersee). Rastući broj gostiju i sudionika na molitvenim razmatranjima zahtijevao je da se nađe trajno mjesto za molitvu i gostoprimstvo.

Danas zajednici pripada pedesetak sestara, žena različite dobi, iz različitih crkvenih tradicija, zemalja i kontinenata. U svojoj mnogovrsnosti sestre su živo svjedočanstvo zajedništva. One vjerno ustrajavaju u životu molitve, životu u zajednici i srdačnom primanju gostiju. Sestre dijele milost svoga samostanskog života s posjetiteljima i volonterima koji dolaze u Grandchamp da bi se neko vrijeme povukli u tišinu, tražili smisao i osvježili svoj duhovni život.

Prve sestre su osjećale bol zbog raskola među kršćanskim crkvama. U toj borbi ohrabrilo ih je prijateljstvo s ocem Paulom Couturierom, promicateljem Molitvene osmine za jedinstvo kršćana. Zato je molitva za jedinstvo kršćana već od samog

početka bila u središtu života zajednice. To zalaganje, zajedno sa vjernošću zajednice iz Grandchampa njenim trima stupovima: molitvi, životu u zajednici i gostoljubivosti, podloga su ovih molitvenih materijala.

Ostati u Božjoj ljubavi znači pomiriti se sa sobom

Francuske riječi za monahe i monahinje (*moine / moniale*) dolaze od grčke riječi *μόνος*, koja znači i *sam* i *jedan*. Naše srce, tijelo i duh, daleko od toga da budu jedno, često su rastrojani i vuku u raznim smjerovima. Osoba koja je monah ili monahinja želi biti jedno u svojoj nutrini i biti sjedinjena s Kristom. „Ostanite u meni i ja u vama“, kaže nam Isus (*Iv 15, 4a*). Život u suglasju sa sobom, s bližnjim i s Bogom pretpostavlja put samoprihvatanja, put pomirenja s vlastitom i s baštinjenom poviješću.

Isus je rekao učenicima: „Ostanite u mojoj ljubavi“ (*Iv 15, 9*). On ostaje u Očevoj ljubavi (*Iv 15, 10*) i ne želi ništa drugo nego podijeliti tu ljubav s nama: „Vas sam nazvao prijateljima jer vam priopćih sve što sam čuo od Oca svoga (*Iv 15, 15b*). Mi se ucjepljujemo u trs koji je sam Isus, i Otac biva naš vinogradar koji nas njeguje kao što

vinogradar njeguje trs, da bismo rasli. Time je opisano ono što se događa u molitvi. Središte našega života je Otac, koji naš život poravnava i upravlja prema sredini. On nas njeguje i ozdravlja te ozdravljeni čovjek iskazuje Ocu čast i slavi Oca.

Ostati u Kristu, to je nutarnji stav koji se tijekom vremena ukorjenjuje u nama. Njemu je izrastanje potreban prostor. On može biti nadjačan borbom oko onoga što je potrebno za život i ugrožen skretanjem, bukom, užurbanošću i izazovima života. Geneviève Micheli, kasnija majka Geneviève, prva poglavarica zajednice, napisala je u vrtlozima godine 1938. godine slijedeće retke koji su i danas aktualni:

„Živimo u vremenu koje je i uznemirujuće i veličanstveno, opasnom vremenu, u kojem ništa ne štiti dušu, u kojem se čini da brza i posve čovječja postignuća metu ljude... Vjerujem da će naša civilizacija umrijeti u tom kolektivnom ludilu buke i ubrzanosti, u kojem nitko ne može razmišljati... Mi kršćani koji poznajemo veliku vrijednost duhovnog života imamo neizmjernu odgovornost i moramo je prepoznati, moramo se se sjediniti i pomoći jedni drugima stvarati snage mirnoće, utočišta mira, središta važna za život, u

kojima čovjekova šutnja doziva stvaralačku Božju Riječ. To je pitanje života i smrti.“

O ostajanju u Kristu radi donošenja plodova

„Ovime se proslavlja Otac moj: da donosite mnogo roda“ (*Iv 15, 8*). Sami ne možemo donijeti roda. Ne možemo donijeti roda ako smo odvojeni od trsa. Isusov život je snaga koja nas prožima i koja donosi rod. Ostati u Isusovoj ljubavi, biti grančica na trsu, to omogućuje da njegov život struji kroz nas.

Ako slušamo Isusa, njegov život struji kroz nas. Isus želi da njegova riječ ostane u nama (*Iv 15, 7*) i tada će nam biti dano sve za što molimo. Njegovom riječju donosimo rod. Kao ljudi, kao zajednica, kao Crkva, kao cijelost, sjedinjujemo se s Kristom da bismo se držali njegove zapovijedi, da toliko i tako volimo jedni druge, kao što je on ljubio nas (*Iv 15, 12*).

Ostajanje u Kristu, izvoru svake ljubavi, daje da raste plod zajedništva

Zajedništvo s Kristom traži zajedništvo s drugima. Dorotej iz Gaze, palestinski monah iz 6. stoljeća izrazio je to na slijedeći način:

„Predstavite si krug koje je nacrtan na tlu, to jest, crtu koja je zaokružena pomoću kompasa i središta. Predstavite si da je krug svijet, središte je Bog a radijusi su načini na koje žive ljudi. Ako sveci, koji se žele zbližiti s Bogom, idu prema središtu kruga, oni će se – u onoj mjeri u kojoj se budu približavali središtu – istovremeno približavati i jedni drugima. I što se više budu približavali jedni drugima tim se će se više približavati Bogu. Shvatimo da isto vrijedi i obratno, ako se okrećemo od Boga i povlačimo prema vanjskom rubu kruga. Tada postaje jasno: što se više udaljujemo od Boga, tim se više udaljujemo i jedni od drugih, i što se više udaljujemo jedni od drugih tim se više udaljujemo od Boga.“

Približiti se drugima, živjeti u zajednici s drugima koji se katkada jako razlikuju od nas, može predstavljati izazov. Sestre iz Grandchampa poznaju taj izazov i njima u tome pomaže nauk brata Rogera iz Taizéa: „Nema prijateljstva bez trpljenja koje pročišćava. Nema ljubavi prema bližnjemu bez križa. Jedino križ nam dopušta, da spoznamo nedokučivu dubinu ljubavi“.³

³ Frère Roger de Taizé, *Les écrits fondateurs*, Dieu nous veut heureux (Taizé: Les Ateliers et Presses de Taizé, 2011), str. 95.

Raskoli među kršćanima, činjenica da se oni udaljavaju jedni od drugih, predstavlja sablazan jer se kršćani tako udaljavaju i od Boga. Mnogi kršćani, u kojima takvo stanje izaziva žalost, žarko se mole Bogu za uspostavu onoga jedinstva, za koje je molio Isus. Molitva Isusa Krista za jedinstvo poziv je da se opet okrenemo k njemu i da se time približimo također jedni drugima, radujući se bogatstvu naše mnogovrsnosti.

Život u zajednici uči nas da je nastojanje oko pomirenja zahtjevno, da košta i traži žrtve. Jača nas molitva Isusa Krista, koji hoće da budemo jedno, kao što je On jedno s Ocem, da bi svijet uzvjerovao (*usp. Iv 17,21*).

Ostajanjem u Kristu rastu plodovi solidarnosti i svjedočenja

Iako mi kao kršćani ostajemo u ljubavi Kristovoj, mi također istovremeno živimo u stvorenju koje jeca dok čeznutljivo iščekuje izbavljenje (*usp. Rim 8*). U svijetu doživljavamo zlo trpljenja i konflikta. Solidarnošću s onima koji pate dajemo da kroz nas struji Kristova ljubav. Uskrsno otajstvo donosi u nama roda, ako svojoj braći i sestrama iskazujemo ljubav i hranimo nadu u svijetu.

Duhovnost i solidarnost nerazdvojivo su povezane jedna s drugom. Ostanemo li Kristu, primamo snagu i mudrost, da se borimo protiv nepravednih i tlačiteljskih struktura, da se prepoznamo kao braća i sestre unutar jedne ljudske obitelji i da stvaramo novi način življenja, koji će biti prožet poštivanjem svega stvorenja Božjeg i našim zajedništvom s njime.

Sažetak životnog pravila koji sestre iz Grandchampa zajedno recitiraju svakoga jutra, počinje riječima „Moli i radi, da dođe Kraljevstvo Božje“. Molitva i svakodnevnica nisu dvije odvojene stvarnosti, one trebaju biti povezane jedna s drugom. Sva naša iskustva trebaju postati mjestom našega susretanja s Bogom.

Za Osam dana Molitvene osmine za jedinstvo kršćana u godini 2021. predlažemo slijedeći molitveni hod:

1. dan: **Bogom pozvani** – „Ne izabraste vi mene, nego ja izabrah vas“ (*Iv 15, 16a*)

2. dan: **sazrijevati u nutrini** – „Ostanite u meni i ja u vama“ (*Iv 15, 4a*)

3. dan: **biti jedno tijelo** – „Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio!“ (*Iv 15, 12b*)

4. dan: **zajedno moliti** – „Više vas ne zovem slugama... vas sam nazvao prijateljima (*Iv 15, 15*)

5. dan: **dati se promijeniti Božjom riječju** – „Vi ste već očišćeni po riječi“ (*Iv 15, 3*)

6. dan: **drugima iskazivati dobrodošlicu** – „Postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane“ (*Iv 15, 16b*)

7. dan: **jedinstvo koje raste** – „Ja sam trs, vi loze“ (*Iv 15, 5a*)

8. dan: **pomirenje sa svekolikim stvorenjem** – „Da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna“ (*Iv 15, 11*)

PRIPREMA MATERIJALA ZA MOLITVENU OSMINU ZA JEDINSTVO KRŠĆANA 2021.

Međunarodno povjerenstvo, koje su osnovali Katolička crkva (Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana) i Ekumensko vijeće crkava (Povjerenstvo za vjeru i ustrojstvo) kako bi pripremilo materijale za Molitvenu osminu 2021., sastalo se od 15. do 18. rujna 2019. u Grandchampu, Areuse, u kantonu Neuchâtel u Švicarskoj. Ekumensko vijeće crkava pozvalo je zajednicu iz Grandchampa da odabere temu i izradi tekst za Osminu.

Cijela je zajednica nekoliko mjeseci radila na izradi ovog teksta, koji je predstavljao osnovu na kojoj je poslije radilo Međunarodno povjerenstvo. Četiri sestre iz zajednice surađivale su s Međunarodnim povjerenstvom tijekom rujanskog sastanka, kojim su zajednički moderirali ravnatelj Povjerenstva za vjeru i ustrojstvo, vlč. Odair Pedroso Mateus i sa strane Papinskog vijeća za promicanje jedinstva kršćana, vlč. Anthony Currer.

Zajednica Grandchamp je samostanska zajednica koja okuplja redovnice iz različitih kršćanskih tradicija i iz različitih zemalja; zajednica je osnovana u prvoj polovici dvadesetog stoljeća i već od

početka njeguje snažne veze kako sa zajednicom iz Taizéa, tako i s katoličkim svećenikom, benediktincem Paulom Couturierom, ključnom osobom za današnji oblik Molitvene osmine. Danas zajednica broji pedesetak sestara koje su uključene u traženje putova pomirenja među kršćanima i unutar ljudske obitelji kao i poštivanje svega stvorenog.

Tema koju je odabrala zajednica jest: „Ostanite u mojoj ljubavi i donosit ćete mnogo roda“ (*usp. Iv 15, 5-9*). Ona je sestrama omogućila da podijele iskustvo i mudrost svog kontemplativnog života, ukorijenjenog u Kristovu ljubav, i da progovore o plodovima svoje molitve: dubljem zajedništvu s braćom i sestrama u Kristu i većoj solidarnosti sa cijelim stvorenjem.

Članovi međunarodnog povjerenstva

- Gospođa Anne-Noëlle Clément - *Kršćansko jedinstvo* (Unité Chrétienne);

- Vlč. Peter Colwell - zamjenik glavnog tajnika u instituciji *Crkve zajedno u Velikoj Britaniji i Irskoj*;

- Vlč. Anthony Currer - Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana;

- Dr. Ani Ghazaryan Drissi - dužnosnica Povjerenstva za vjeru i ustrojstvo Ekumenskog vijeća crkava;
- Gospođa Virag Kinga Mezei - pripravnica u Ekumenskom vijeću crkava;
- Dr. Hanne Lamparter - Njemačka luteranska crkva
- Sestra Leticia Candelario Lopez – Misionarsko bratstvo *Verbum Dei* (Singapur)
- Vlč. dr. Odair Pedroso Mateus - Ravnatelj Povjerenstva za vjeru i ustrojstvo;
- Vlč. Otac James Puglisi - Braća Franjevci od Pomirenja, Centar *Pro Unione*;
- Vlč. dr. Mikie Roberts - zadužen za duhovni život Ekumenskog vijeća crkava;
- Dr. Clare Watkins - Sveučilište iz Roehamptona.

Sestre članice zajednice iz Grandchampa koje su sudjelovale na sastanku Međunarodnog povjerenstva

- S. Anne-Emmanuelle Guy
- S. Gesine Rohrbach
- S. Embla Vegerfors
- S. Svenja Wichmann.

Tajničke poslove obavljao je gosp. Alexander Freeman iz Ekumenskog vijeća crkava.

SLAVLJE BOŽJE RIJEČI

Uvod u slavlje Božje riječi

Bogoslužje ove godine odražava oblik i način na koji mole sestre iz Grandchampa. U toj tradiciji sažete su tri monaške molitve – nazivane *vigilije* i *nocturna* – koje se mole tijekom noći, u jednu večernju molitvu. Sukladno tomu ekumenska molitva za ovogodišnju osminu sastoji se od tri dijela koji se nazivaju *vigilijama* i slijedi uzor zajednice iz Grandchampa.

Svaka *vigilija* (*bdijenje*) ima isti slijed: čitanja iz Svetog pisma, pjesma, šutnja i molitva vjernika. Za svaku *vigiliju* sugerira se i simbolična radnja koja se odnosi na odgovarajuću temu. Svaka *vigilija* završava pjesmom "Dođi, božansko svjetlo" (*Lumière de Dieu*), koja je komponirana u zajednici iz Grandchampa, ili nekom drugom odgovarajućom tematskom pjesmom (npr. pjesmom „Dođi Duše Presveti“ i sl.). U nastavku su teme ukratko ocrtane.

Prva vigilija stavlja u središte jedinstvo i cjelovitost osobe i naše ostajanje u Kristu. Svi koji u njoj sudjeluju pozvani su na petominutnu šutnju. Trenuci šutnje se ponavljaju tijekom molitve.

Druga vigilija tematizira želju ponovnog stjecanja vidljivog jedinstva kršćana. Budući da osjećamo

da smo zaštićeni Kristovom ljubavlju, usmjeravamo se prema našim bližnjima i iskazujemo jedni drugima znak mira. U eventualnim pandemijskim okolnostima to, npr. umjesto davanja ruke ili bratskog zagrljaja, može biti samo naklon glavom prema osobi i (ili) izgovoreni pozdrav.

U *trećoj vigiliji* okrećemo se jedinstvu svih naroda i svega stvorenog. Tu je predviđena simbolična radnja, koja se temelji na tekstu Doroteja iz Gaze.

Prije početka molitve dobro je pripremiti više svijeća, po mogućnosti za sve koji se okupe na molitvu. Ako prostor omogućuje, predstavnici različitih kršćanskih zajednica (npr. katolici, pravoslavni, protestanti...), njih 4, 5, 6, 7 ili više osoba, neka stanu u širokom krugu oko u središte postavljene upaljene velike (uskrsne) svijeće, s manjim, još nezapaljenim, svijećama u rukama (*Ako je potrebno, radi lakše orijentacije sudionika simbolične radnje, na podu se može naznačiti krug*). Za vrijeme čitanja koje prati ovu simboličnu radnju, u danom trenutku, svi predstavnici kršćanskih zajednica počnu se kretati prema velikoj svijeći u središtu kruga i, došavši do nje, pale na njoj svoje svijeće. Potom se okreću prema ostalim prisutnima koji imaju nezapaljene svijeće i daju im da na njihovim svijećama upale svoje svijeće.

Tom simboličnom radnjom očituje se: što se više približavamo Bogočovjeku Isusu Kristu – koji je središte – to se više približavamo i jedni drugima i unosimo svjetlo u tamu svijeta.

Ako je moguće, ovisno o okolnostima, svijeće se mogu ostaviti upaljenima do kraja molitvenog susreta i pri eventualnoj izlaznoj procesiji, čime bi se vizualno naznačilo da kršćani nose svjetlo Kristovo iz crkve u svijet.

Litanije na početku neka čitaju ili pjevaju, ako je moguće, dvije osobe. Također se i psalmi mogu čitati ili pjevati. Umjesto njih može se uzeti i neka pjesma koja odgovara temi dotične *vigilije*. Odgovor u molitvi vjernika može se izgovarati ili pjevati, a može se i zamijeniti nekim drugim odgovorom. Kod molitve vjernika može se ponuditi i mogućnost spontane molitve pa je u tom slučaju potrebno planirati nešto više vremena.

Note za litanije, napjeve i molitve vjernika nalaze se na web-stranici zajednice iz Grandchampa:
www.grandchamp.org/prier-avec-nous.

RED SLAVLJA BOŽJE RIJEČI

Č: Čitač(i)*

P: Predslavitelj(i)*

Z: Zajednica

** Umjesto jednog predslavitelja i čitača, može ih biti i više vodeći računa o što ravnomjernijoj zastupljenosti pripadnika kršćanskih zajednica.*

ULAZ I UVODNI POZDRAV

Ulazna pjesma

Zajednica pjeva ovdje predloženu ili neku drugu ulaznu pjesmu dok procesija predslavitelja, čitača i predstavnika kršćanskih zajednica ulazi u bogoslužni prostor. U procesiji mogu biti nošeni križ, evanđelje ili biblija.

Ti, Kriste, Kralj si vjekova,
Ti vladar sviju naroda,
Ti sudac si jedincati
Svih umova i srdaca.

Kriste, Kralju, mir i jedinstvo,
podaj Crkvi svojoj kršćanskoj.

Glavari svih te naroda

Pred svijetom javno častili,
A mi Ti evo kličemo:
Ti višnji kralj si sviju nas!

Kriste, Kralju...

O Kriste, mira vladaru,
Pokori srca buntovna,
U jedno stado skupi sve
Od tebe što odlutaše.

Kriste, Kralju...

Sva slava tebi, Isuse,
Što vlašću svijetom upravljaš,
I ocu s duhom preblagim
U vječne vijeke vjekova.

Kriste, kralju...

Uvodni pozdrav

P1 U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Z *Amen.*

P1 Milost Gospodina našega Isusa Krista,
ljubav Boga i zajedništvo Duha Svetoga sa
svima vama.

Z *I s duhom tvojim.*

P1 Drage sestre i braćo u Kristu! Molitvena
osmina za jedinstvo kršćana održava se

ove godine pod biblijskim geslom „Ostanite u mojoj ljubavi i donosit ćete mnogo roda“. //Tu temu izabrale su sestre iz Grandchampa koje su pripremile materijale za ovogodišnju Molitvenu osminu. (Zajednica iz Grandchampa je monastička zajednica sestara koje dolaze iz različitih crkava i raznih zemalja. Polazeći od svoga ekumenskog poziva one se zauzimaju za pomirenje među kršćanima i unutar cijele ljudske obitelji te za poštivanje svega stvorenog. Tijek ovog molitvenog slavlja ravna se prema liturgijskoj praksi te zajednice)//.

- P2** Bog želi, tako nas uči Isus, da se usmjerimo k Njemu i ostanemo s Njime. On strpljivo čeka da budemo s Njime sjedinjeni u ljubavi i da zahvaljujući tome donosimo rod, koji svima donosi život. No mi smo skloni, kada se suočavamo s ljudima koji su drugačiji od nas, povlačiti se u sebe i gledati samo na ono što nas razdvaja. Poslušajmo stoga Krista koji nas zove da ostanemo u Njegovoj ljubavi i da tako donosimo bogat rod.

P1 Naše molitveno slavlje ima tri dijela koji se nazivaju *vigilije* ili *bdijenja*. U njima se sjećamo Kristove zapovijedi i povjeravamo se Njegovoj ljubavi – okrećemo se prema Njemu koji je središte našeg života, jer naš put prema jedinstvu započinje iskrenom povezanošću s Bogom. Ostanemo li u Njegovoj ljubavi, u nama će rasti čežnja za jedinstvom i pomirenjem s drugima. Bog nam pomaže da budemo otvoreni za one koji su drugačiji od nas. To je važan plod, dar koji ozdravlja raskole u nama samima, između nas i bližnjih i u svijetu.

P2 U miru pomolimo se Gospodinu:

Gospodine, Ti si vinogradar koji se brižno skrbi za nas. Ti nas zoveš da prepoznamo ljepotu svake loze na trsu, ljepotu svake pojedine osobe. Pa ipak, mi se bojimo onih koji su drugačiji od nas. Mi se povlačimo u sebe. Malodušni smo. Među nama nastaju neprijateljstva. Upravi naša srca k Tebi. Daj da da živimo iz snage Tvoga oprost, da Te zajedno hvalimo i slavimo.

Z *Amen.*

Litanije hvale

Č1 Zoveš nas, da na zemlji živimo Tebi na hvalu i slavu. Zato kličemo: *Hvala Ti i slava Gospodine!* (umjesto riječi „Hvala Ti i slava, Gospodine!“ može se pjevati: „Tebi hvala, Tebi dika, Tebi slava prevelika!“)

Z *Hvala Ti i slava Gospodine!*

Č1 Slavimo Te u svem svijetu i među svim narodima!

Č2 Slavimo Te u stvorenju Tvojem i u svim stvorovima Tvojim!

Z *Hvala Ti i slava Gospodine!*

Č1 Slavimo Te u patnji i u suzama!

Č2 Slavimo Te u ispunjenim nadanjima i radostima!

Z *Hvala Ti i slava Gospodine!*

Č1 Slavimo Te u konfliktima i nerazumijevanjima!

Č2 Slavimo Te u susretima i pomirenjima!

Z *Hvala Ti i slava Gospodine!*

Č1 Slavimo Te u raskolima i podjelama!

Č2 Slavimo Te u životu i u smrti, u novom nebu i novoj zemlji!

Z *Hvala Ti i slava Gospodine!*

PRVA VIGILIJA

Ostati u Kristu Jedinstvo i cjelovitost osobe

Psalam 103:

Blagoslivljaj Gospodina, dušo moja,
i sve što je u meni, sveto ime njegovo!
Blagoslivljaj Gospodina, dušo moja,
i ne zaboravi dobročinstva njegova:
on ti otpušta sve grijehе tvoje,
on iscjeljuje sve slabosti tvoje;
on ti od propasti čuva život,
kruni te dobrotom i ljubavlju;
život ti ispunja dobrima,
k'o orlu ti se mladost obnavlja.

Gospodin čini pravedna djela
i potlačenima vraća pravicu,
Mojsiju objavi putove svoje,
sinovima Izraelovim djela svoja.

Milosrdan i milostiv je Gospodin,
spor na srdžbu i vrlo dobrostiv.
Jarostan nije za vječna vremena
niti dovijeka plamti srdžba njegova.
Ne postupa s nama po grijesima našim
niti nam plaća po našim krivnjama.

Jer kako je nebo visoko nad zemljom,
dobrota je njegova s onima koji ga se boje.
Kako je istok daleko od zapada,
tako udaljuje od nas bezakonja naša.

Kako se otac smiluje dječici,
tako se Gospodin smiluje onima što ga se boje.
Jer dobro zna kako smo sazdani,
spominje se da smo prašina.

Dani su čovjekovi kao sijeno,
cvate k'o cvijetak na njivi;
jedva ga dotakne vjetar, i već ga nema,
ne pamti ga više ni mjesto njegovo.

Al' ljubav Gospodnja vječna je
nad onima što ga se boje
i njegova pravda nad sinovima sinova,
nad onima što njegov Savez čuvaju
i pamte mu zapovijedi da ih izvrše.

Gospodin u nebu postavi prijestolje svoje,
i kraljevska vlast svemir mu obuhvaća.
Blagoslivljajte Gospodina, svi anđeli njegovi,
vi jaki u sili, što izvršujete naredbe njegove,
poslušni riječi njegovoj!

Blagoslivljajte Gospodina, sve vojske njegove,
sluge njegove koje činite volju njegovu!
Blagoslivljajte Gospodina, sva djela njegova,
na svakome mjestu vlasti njegove:
blagoslivljaj Gospodina, dušo moja!

Čitanje *Iv 15, 1-17*

Č: Čitanje svetog evanđelja po Ivanu!

»Ja sam istinski trs, a Otac moj – vinogradar.
Svaku lozu na meni koja ne donosi roda
on siječe,
a svaku koja rod donosi
čisti
da više roda donese.
Vi ste već očišćeni
po riječi koju sam vam zborio.
Ostanite u meni i ja u vama.
Kao što loza ne može donijeti roda
sama od sebe,

ako ne ostane na trsu,
tako ni vi ako ne ostanete u meni.

Ja sam trs,
vi loze.

Tko ostaje u meni i ja u njemu,
taj donosi mnogo roda.

Uistinu, bez mene ne možete učiniti ništa.

Ako tko ne ostane u meni,
izbace ga kao lozu i usahne.

Takve onda skupe i bace u oganj te gore.

Ako ostanete u meni
i riječi moje ostanu u vama,
što god hoćete, ištite
i bit će vam.

Ovime se proslavlja Otac moj:
da donosite mnogo roda
i da budete moji učenici.

Kao što je Otac ljubio mene
tako sam i ja ljubio vas;
ostanite u mojoj ljubavi.

Budete li čuvali moje zapovijedi,
ostat ćete u mojoj ljubavi;

kao što sam i ja čuvao zapovijedi Oca svoga
te ostajem u ljubavi njegovoj.

To sam vam govorio
da moja radost bude u vama

i da vaša radost bude potpuna.
Ovo je moja zapovijed:
ljubite jedni druge
kao što sam ja vas ljubio!
Veće ljubavi nitko nema od ove:
da tko život svoj položi za svoje prijatelje.
Vi ste prijatelji moji
ako činite što vam zapovijedam.
Više vas ne zovem slugama
jer sluga ne zna
što radi njegov gospodar;
vas sam nazvao prijateljima
jer vam priopćih sve
što sam čuo od Oca svoga.
Ne izabraste vi mene,
nego ja izabrah vas
i postavih vas
da idete i rod donosite
i rod vaš da ostane
te vam Otac dadne
što ga god zaištete u moje ime.
Ovo vam zapovijedam:
da ljubite jedni druge.«

Č: Riječ Gospodnja!

Z: Bogu hvala!

Pjesma: Ubi caritas et amor, Deus ibi est
(*recitirano ili pjevano, ili neka druga pjesma*)

GDJE JE LJUBAV I PRIJATELJSTVO,
ONDJE JE BOG

Ubi caritas et amor, Deus ibi est.
Congregavit nos in unum Christi amor.
Exultemus, et in ipso iucundemur.
Temeamus, et amemus Deum vivum.
Et ex corde diligamus nos sincero.

Ubi caritas et amor, Deus ibi est.
Simul ergo cum in unum congregamur:
Ne nos mente dividamur caveamus.
Cessent iurgia maligna, cessent lites.
Et in medio nostri sit Christus Deus.

Ubi caritas et amor, Deus ibi est.
Simul quoque cum beatis videamus,
Glorianter vultum tuum, Christe Deus.
Gaudium quod est immensum, atque probum:
Saecula per infinita saeculorum.
Amen.

gavit nos in unum Christi amor. ☩ Exsultemus et in

ipso iucundemur. ☩ Time- amus, et amemus De- um

vivum. ☩ Et ex corde di- ligamus nos sin- ce- ro. *Ant.* Ubi

Kratka šutnja (oko jedne minute)

Molitva vjernika

Č Krist govori: „Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas“. Bože, Ti si ljubav. Ti nas tražiš, Ti nas zoveš, da prihvatimo Tvoje prijateljstvo i ostanemo u njemu. Nauči nas da Tvoje prijateljstvo iskusimo što dublje i daj da urastamo u puninu života, molimo Te.

Z *Ti si, Gospodine, sve dobro moje. (Ps 16, 2)*

Č Bože života, pozivaš nas da na zemlji živimo Tebi na slavu. Ti hoćeš da jedni druge prihvaćamo, prepoznavajući u bližnjemu dar Tvoje milosti. Tvoj pogled pun ljubavi, koji počiva na svakom čovjeku, neka nas osposobi da jedni druge prihvatimo takvima kakvi jesmo, molimo Te.

Z *Ti si, Gospodine, sve dobro moje.*

Č Gospodine, Ti sjedinjuješ što je razdvojeno. Ti nas u Isusu Kristu spajaš kao loze jednoga trsa. Daj da u nama prebiva Duh Tvoje ljubavi, dok se okupljamo u svojoj zajednici i na ekumenskim susretima našega grada (mjestu). Podari nam da Te zajedno radosno slavimo, molimo Te.

Z *Ti si, Gospodine, sve dobro moje.*

Č Gospodine Ti si trs, a mi smo loze. Zoveš nas da riječju i djelom ostanemo u Tvojoj ljubavi. Daj da osjećamo Tvoju dobrotu, kako bismo mogli posredovati Tvoju ljubav u svojim obiteljima i na radnim mjestima. Pomozi nam da gradimo mostove i uklanjamo napetosti, molimo Te.

Z *Ti si, Gospodine, sve dobro moje.*

Č Često mislimo da je molitva nešto što mi činimo, naš vlastiti učinak. Na ovom molitvenom susretu pozvani smo da utihnemo i ostavimo za sobom svaku buku i svaku brigu u svome životu i o svojim mislima. Podari nam da prebivamo u Tvojim ljubavi i da u Tebi nalazimo svoj mir, molimo Te.

Z *Ti si, Gospodine, sve dobro moje.*

Šutnja (*oko 5 minuta*)

Pjesma (*Npr. dođi Duše Presveti sa neba nas posjeti ili neka druga prikladna pjesma*)

DRUGA VIGILIJA

Vidljivo jedinstvo kršćana

Psalam 85

Zavolje opet Gospodin zemlju svoju,
na dobro okrenu udes Jakovljevi.

Otpusti krivnju narodu svome,
pokri sve grijehove njegove.

Suspregnu svu ljutinu svoju,
odusta od žestine gnjeva svoga.

Obnovi nas, Bože, spasitelju naš,
i odbaci zlovolju prema nama!
Zar ćeš se do vijeka gnjeviti na nas,
prenositi srdžbu svoju od koljena na koljeno?

Zar nas nećeš opet oživiti
da se narod tvoj raduje u tebi?
Pokaži nam, Gospodine, milosrđe svoje
i daj nam svoje spasenje.

Da poslušam što mi to Gospodin govori:
Gospodin obećava mir
narodu svomu, vjernima svojim,
onima koji mu se svim srcem vrate.

Zaista, blizu je njegovo spasenje
onima koji ga se boje,
i slava će njegova živjeti u zemlji našoj.
Ljubav će se i vjernost sastati,
pravda i mir zagrliti.
Vjernost će nicat' iz zemlje,
Pravda će gledat' s nebesa.

Gospodin će dati blagoslov i sreću,
i zemlja naša urod svoj.
Pravda će stupati pred njim,
a mir tragom stopa njegovih.

Čitanje *1 Kor 1, 10-13a*

**P Čitanje Prve poslanice sv. Pavla
Apostola Korinćanima**

„Zaklinjem vas, braćo, imenom Gospodina našega Isusa Krista: svi budite iste misli; neka ne bude među vama razdora, nego budite savršeno istog osjećanja i istog mišljenja. Jer Klotjini mi, braćo moja, o vama rekoše da među vama ima svađa. Mislim to što svaki od vas govori: »Ja sam Pavlov«, »A ja Apolonov«, »A ja Kefin«, »A ja Kristov«. Zar je Krist razdijeljen?“

Riječ je Gospodnja.

Z *Bogu hvala.*

Pjesma (*ako je moguće neka sadržaj pjesme tematski bude posvećen jedinstvu i zajedništvu*)

Kratka šutnja (*oko jedne minute*)

Molitva vjernika

Č Duše Sveti, Ti Crkvu na svakom mjestu ispunjaš životom i obnavljaš. Dođi i ulij nam u srce molitvu kojom je Isus u predvečerje svoje muke molio Oca da budu jedno, da svijet uzvjeruje, molimo Te.

Z *Kyrie, eleison. Domine, miserere nobis.
Gospodine, smiluj se.*

Č Gospodine Isusu Kriste, Ti si knez mira, rasplamsaj u nama plamen svoje ljubavi, da nepovjerenje, prezir i razlike nemaju više mjesta u Crkvi. Razori zidove koji nas dijele jedne od drugih, molimo Te.

Z *Kyrie, eleison. Domine, miserere nobis.
Gospodine, smiluj se.*

Č Duše Sveti, Utješitelju, učini nam srca spremnim za oprost i pomirenje, i vodi nas svojim putem, molimo Te.

Z *Kyrie, eleison. Domine, miserere nobis.
Gospodine, smiluj se.*

Č Gospodine Isuse Kriste, Ti si blaga i ponizna srca. Daj da budemo siromašni pred Tobom, kako bismo bili otvoreni za bogatstvo Tvoje milosti, molimo Te.

Z *Kyrie, eleison. Domine, miserere nobis.
Gospodine, smiluj se.*

Č Duše Sveti, budi s muževima, ženama i djecom, progonjenima zbog Evanđelja. Daj im

jakosti i odvažnosti i okrijepi ljude koji im pomažu, molimo Te.

Z Kyrie, eleison. Domine, miserere nobis. Gospodine, smiluj se.

Č Gospodine, Ti nas zoveš na jedinstvo. Ti nam darivaš svoj mir. Pomozi nam da i mi svojim bližnjima donosimo mir, molimo Te.

Z Kyrie, eleison. Domine, miserere nobis. Gospodine, smiluj se.

Znak mira (u skladu s pandemijskim okolnostima)

Pjesma

TREĆA VIGILIJA

Jedinstvo svih naroda i svega stvorenog

Psalam 96

Pjevajte Gospodinu pjesmu novu!

Pjevaj Gospodinu, sva zemljo!

Pjevajte Gospodinu, hvalite ime njegovo!

Navješćujte iz dana u dan spasenje njegovo,

kazujte poganima njegovu slavu,

svim narodima čudesa njegova.

Velik je Gospodin, hvale predostojan,
strašniji od svih bogova!
Ništavni su svi bozi narodâ.
Jahve stvori nebesa!
Slava je i veličanstvo pred njim,
sila i sjaj u svetištu njegovu.

Dajte Gospodinu, narodna plemena,
dajte Gospodinu slavu i silu!
Dajte Gospodinu slavu imena njegovâ!
Prinosite žrtvu i uđite u dvorove njegove,
poklonite se Gospodinu u sjaju svetosti njegove.
Strepi pred njim, zemljo sva!

Nek' se govori među poganima: »Gospodin
kraljuje!«
Svijet on učvrsti da se ne pomakne,
narodima pravedno upravlja.

Raduj se, nebo, i kliči, zemljo!
Neka hući more i što je u njemu!
Nek' se raduje polje i što je na njemu,
neka klikće šumsko drveće
pred Gospodinom, jer dolazi,
jer dolazi suditi zemlji.
Sudit će svijetu u pravdi
i narodima u istini svojoj.

Čitanje (*Otkr 7, 9-12*)

Č Čitanje knjige Otkrivenja

Nakon toga vidjeh: eno velikoga mnoštva, što ga nitko ne mogaše izbrojiti, iz svakoga naroda, i plemena, i puka, i jezika! Stoje pred prijestoljem i pred Jaganjcem odjeveni u bijele haljine; palme im u rukama. Viču iza glasa: »Spasenje Bogu našem koji sjedi na prijestolju i Jaganjcu!« I svi anđeli, što stajahu uokolo prijestolja i starješina i četiriju bića, padoše pred prijestoljem ničice, na svoja lica, i pokloniše se Bogu govoreći: »Amen! Blagoslov i slava, i mudrost, i zahvalnica, i čast, i moć i snaga Bogu našem u vijeke vjekova. Amen.«

Kratka propovijed

Kratka šutnja

Molitva vjernika

Č Bože života, Ti si svakoga čovjeka stvorio na svoju sliku. Veličamo Te zbog dara naših mnogovrsnih kultura, načina izričaja vjere, tradicija i naroda. Daruj nam hrabrosti oduprijeti se nepravdi i mržnji. Daj da ne pristanemo da ljudi budu diskriminirani zbog svoje rase, klase i

religije, zbog svoga spola ili zbog straha pred strancima, molimo Te.

Z *Bože mira, Bože ljubavi, u Tebe se uzdamo.*

Č Milosrdni Bože, u Kristu smo jedno u Tebi. Pouči nas da taj dar tako koristimo u svijetu, da vjernici iz svih religija diljem Zemlje nauče razumjeti jedni druge i mogu živjeti u miru, molimo Te.

Z *Bože mira, Bože ljubavi, u Tebe se uzdamo.*

Č Isuse Kriste, došao si u svijet i postao u svemu jednak nama. Ti poznaješ nevolje i patnju ljudi. Daruj nam duh milosrđa i učini nas spremnim da svoje vrijeme, svoj život i svoje vlasništvo dijelimo s onima koji su potrebni naše pomoći, molimo Te.

Z *Bože mira, Bože ljubavi, u Tebe se uzdamo.*

Č Duše Sveti, Ti čuješ vapaje ranjenog stvorenja i jecaje onih koji već sada trpe uslijed klimatskih promjena. Pomozi nam da promijenimo svoje ponašanje. Nauči nas da smo i mi dio stvorenja i daj da sa stvorenim živimo pomireno, molimo Te.

Z *Bože mira, Bože ljubavi, u Tebe se uzdamo.*

Simbolička radnja

P Kršćanska braćo, pozvani smo posredovati drugima ozdravljujuću i pomirujuću ljubav Božju. Naše služenje može tek tada donositi roda, ako ostanemo u Bogu kao loze istinskoga trsa, Isusa Krista. Što smo bliže Bogu, time smo bliže i jedni drugima. Predočimo si krug nacrtan na podu. Zamislimo si da je taj krug svijet. (*Dok predmolitelj govori nekoliko prethodno određenih osoba iz različitih kršćanskih zajednica ustaju i oblikuju krug oko svijeće koja je u središtu kruga*). Svijeća u središtu simbolizira Božje svjetlo, Isusa Krista, a hod od kruga do svijeće predstavlja ljudske životne puteve. Ako se ljudi, koji žive u svijetu, približavaju središtu kruga jer se žele zbližiti s Bogom utjelovljenim u Kristu... (*osobe koje su stajale u krugu čine nekoliko koraka prema svijeći u središtu i zastanu*) ...tada će se istovremeno približiti i jedni drugima. Što se više približe jedni drugima... (*osobe nastavljaju hodati prema svijeći u središtu*) ...tim se više približavaju Bogu. Tko napreduje u ljubavi prema Bogu napreduje i u ljubavi prema bližnjima.

Nakon što su osobe iz kruga došle do središta, pale svijeće koje su nosile u rukama na velikoj

svijeći te ostaju neko vrijeme mirujući uz svijeću, dok za to vrijeme zajednica moli u šutnji.

Kratka šutnja (*oko jedne minute*)

Očenaš

P Pomolimo se riječima koje nas je naučio Isus Krist:

Z Oče naš,
koji jesi na nebesima,
sveti se Ime Tvoje.
Dođi kraljevstvo Tvoje,
budi volja Tvoja,
kako na Nebu,
tako i na Zemlji.
Kruh naš svagdanji daj nam danas,
i otpusti nam duge naše,
kako i mi otpuštamo dužnicima svojim.
i ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla. Amen.

Pjesma

Dok traje pjesma osobe s upaljenim svijećama daju ostalim prisutnima da zapale svoje svijeće.

P Duhovnost i solidarnost su nerazdvojno povezani. Molitva i rad idu zajedno.

Ostanemo li u Kristu, primamo Duha, koji nam daje mudrost i odvažnost, da se možemo boriti protiv nepravde i potlačivosti. Izgovaramo zajedno:

Z Moli i radi,
da dođe Kraljevstvo Božje.
Dopusti da u tvojoj svakodnevici
rad i tišina zažive pomoću Božje riječi.
U svemu očuvaj unutarnju tišinu,
da ostaneš u Kristu.
Neka te prožme duh blaženstava:
radost, jednostavnost i milosrđe.

Te riječi sestre iz zajednice u Grandchampu izgovaraju svakodnevno.

Blagoslov i otpust

P Bog nade ispunio nas mirom i radošću vjere, da snagom Duha Svetoga živimo puni nade. U ime Oca, i Sina i Duha Svetoga.

Z Amen.

Završna pjesma

Tijekom završne pjesme, ako je izvedivo, može uslijediti izlazna procesija s upaljenim svijećama.

BIBLIJSKA RAZMATRANJA I MOLITVE ZA OSAM DANA MOLITVENE OSMINE

PRVI DAN

Bog nas je pozvao

„Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas“

(Iv 15, 16a)

Postanak 12, 1-4

Abrahamov poziv

Ivan 1, 35-51

Poziv prvih učenika

Razmatranje

Na početku puta stoji susret između čovjeka i Boga, između stvorenja i Stvoritelja, između vremena i vječnosti.

Abraham je čuo zov: „Idi iz zemlje svoje, iz zavičaja i doma očinskog, u krajeve koje ću ti pokazati“. Kao što je pozvao Abrahama, tako Bog poziva i nas, da ostavimo za sobom ono što nam je blisko i krenemo prema mjestu koje nam je Bog pripremio u dubini našeg srca. Na tom putu mi postajemo sve više mi, postajemo osobe, koje trebamo biti sukladno volji Božjoj. Ako slijedimo Njegov zov, biti ćemo blagoslov za ljude koje volimo, za naše bližnje i za svijet.

Zbog svoje ljubavi Bog nas traži. Bog postaje čovjekom u Isusu Kristu, u kojem gledamo lice Božje. Iskustvo Ivanova evanđelja vrijedi i u našem životu: zov Božji dopire do nas različitim putovima. Kada nas dotakne Njegova ljubav, mi se dajemo na put. Susret s Njime čini da naš put postane put preobrazbe – odnosa ljubavi, put koji se usuđujemo uvijek iznova započinjati.

„Jednoga si dana shvatio da je u dubinu tvoga bića, bez tvoga znanja, pohranjen jedan „da“. I izabrao si put nasljedovanja Krista... Dok si šutio u prisutnosti Kristovoj razumio si njegovu riječ: „Dođi i slijedi me, poklanjam ti, gdje ti se srce može odmoriti.“⁴

Molitva

Isuse Kriste, Ti nas tražiš, Ti nam nudiš svoje prijateljstvo i upućuješ nas na put do ispunjenog života. Daruj nam pouzdanje da odgovorimo na Tvoj poziv, da budemo preobraženi i da mogemo biti svjedoci one nježne ljubavi kojom Ti ljubiš svijet. Amen.

⁴ Frère Roger, Liebe aller Liebe. Die Quellen von Taizé, Freiburg/Basel/Wien 1990, str. 68.

DRUGI DAN

Sazrijevati u nutrini

„Ostanite u meni i ja u vama“

(Iv 15, 4a)

Efežanima 3, 14-21 „Krist prebiva u srcima vašim“

Luka 2, 41-52

Marija je sve što se dogodilo
sačuvala u svom srcu

Razmatranje

Iz susreta s Isusom rađa se želja ostati kod Njega i u Njemu: počinje vrijeme sazrijevanja.

Isus je u potpunosti bio čovjek, rastao je i sazrijevao jednako kao i mi. Bio je ukorijenjen u tradiciju svoje židovske vjere i živio je jednostavnim životom. U vremenu prije svoga javnog djelovanja, kada se naizvan nije događalo ništa izvanrednoga, prisutnost Očeva bila je vrelo iz kojega je živio.

Marija je razmišljala na koji je način Bog djelovao u njenom životu i u životu njenog Sina. Sve je to prebirala u svome srcu. Tako je naučila spremno prihvatiti Isusovo otajstvo.

I nama je potrebno dugo vrijeme sazrijevanja, cijeli život, da bismo se udubili u otajstvo Kristove ljubavi, da bismo mu dali da se nastani u

nama i da bismo mi ostali u njemu. Duh čini, a da mi to i ne znamo objasniti, da Krist prebiva u nama. Mi bivamo krijepljeni u svojoj nutрини ako mu se molimo, slušamo Njegovu riječ, dijelimo je s drugima i pretvaramo u djela to što smo upoznali.

„Dati da Krist siđe u dubine našeg bića... On će prožeti područja duha i srca, on će dosegnuti naše tijelo do našeg najunutrašnjijeg bića, tako da i mi jednog dana iskusimo dubine milosrđa.“⁵

Molitva

Duše Sveti, daj da Isus Krist prebiva u našem srcu i pomoz nam da sve bolje pojмимо otajstvo Njegove ljubavi. Pouči nas, kako možemo moliti, rasvjetluj nas kada čitamo Sveto Pismo i djeluj kroz nas da u nama mognu sazrijevati plodovi Tvojih darova. Amen.

⁵ The sources of Taizé (2000) str. 134.

TREĆI DAN
Biti jedno tijelo

„Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio!“
(Iv 15, 12b)

Kološanima 3, 12-17 „Zaodjenite se... u milosrdno
srce“

Ivan 13, 1-15.34-35 „Ljubite jedni druge“

Razmatranje

U predvečerje svoje smrti kleknuo je Isus pred svoje učenike da im opere noge. Poznao je poteškoće zajedničkog života i značaj spremnosti za oprost i za uzajamno služenje. „Ako te ne operem“, rekao je Petru, „nećeš imati djela sa mnom“.

Petar je prihvatio Isusovu gestu, bio je opran i dirnut poniznošću i blagošću Isusovom. Kasnije je nasljedovao Isusov primjer i služio zajednici vjernika u prvoj crkvi.

Isus hoće da život i ljubav struje kroz nas kao što životni sok struji kroz trs, da kršćanske zajednice budu jedno tijelo. No danas, kao uostalom i u prošlosti, nije lako živjeti zajedno. Često se suočavamo s našim vlastitim granicama. Ne uspijeva nam uvijek ljubiti one s kojima

zajedno živimo, u obitelji ili zajednici. Ponekad se naši odnosi potpuno prekidaju.

U Kristu smo pozvani zaodjenuti se milosrđem i uvijek iznova usuditi se započinjati.

Sigurnost da nas Bog ljubi osposobljuje nas da jedni drugima budemo dobrodošli i sa svojim vrlinama i sa svojim manama. Tada je Krist u našoj sredini.

„S gotovo ničim, stvaraš pomirenje u otajstvu zajedništva, koje je Crkva. Zajedničko zauzimanje potiče te – raduj se, nisi više sam, u svemu hodiš putem sa svojom braćom. S njima si pozvan ostvariti uzor zajedništva.“⁶

Molitva

Bože, naš oče, svoju ljubav objavljuješ nam po Kristu i po našoj braći i sestrama. Otvori nam srca, da jedni druge prihvaćamo u našim različitostima i da uvijek budemo spremni oprostiti jedni drugima. Podaj nam da u jednom tijelu živimo u jedinstvu i da spoznamo da je svaki čovjek dar. Daj da budemo slika živoga Krista. Amen.

⁶ Frère Roger, Liebe aller Liebe. Die Quellen von Taizé, Freiburg/Basel/Wien 1990, str. 61f.

ČETVRTI DAN

Zajedno moliti

„Više vas ne zovem slugama...
vas sam nazvao prijateljima“
(Iv 15, 15)

Rimljanima 8, 26-27 „Tako i Duh potpomaže našu
nemoć“

Luka 11, 1-4 „Gospodine, nauči nas moliti“

Razmatranje

Bog čezne da s nama uspostavi odnos. On nas traži kao što je tražio Adama, kada ga je zvao u Edenskom vrtu: „Gdje si?“ (*Post 3, 9*).

Bog nas susreće u Kristu. Isusov život bio je molitva. U molitvi je bio tijesno sjedinjen sa svojim Ocem i stvarao prijateljstvo sa svojim učenicama i učenicima i sa svima koje je susretao. Davao im je udjela u onome što mu je bilo najdragocjenije: na odnosu ljubavi s Ocem, koji je i naš Otac. Isus i učenice i učenici Isusovi bili su ukorijenjeni u svojoj bogatoj židovskoj tradiciji i zajedno su pjevali psalme. No Isus se, također, katkada povlačio, da bi molio u osami.

Moliti možemo sami ili zajedno s drugima. Molitva može izraziti zadivljenost i, također, žaljenje, prošnju, zahvalu ili jednostavno tišinu i

mir. Ponekad bismo htjeli moliti ali ne znamo kako. Ako se tada okrenemo Isusu i zamolimo ga: „nauči nas moliti“, to nam može prokrčiti put. Sama naša želja već je molitva.

Može biti od pomoći ako se okupimo u skupinu. Zajedništvo raste pomoću pjesme, riječi i šutnje. Kada molimo zajedno s kršćanima drugih tradicija, iznenaditi će nas iskustvo povezanosti svezom prijateljstva, zahvaljujući Onome, u kojemu nema podjela. Oblici molitve mogu biti različiti, ali isti je Duh koji nas povezuje.

„U redovitosti zajedničke molitve klije u nama Isusova ljubav, a da i ne znamo kako. Zajednička molitva ne čini suvišnom osobnu molitvu. Jedna nosi drugu. Svaki dan si uzmimo trenutak, da bismo se obnovili u našoj tijesnoj povezanosti s Isusom Kristom.“⁷

Molitva

Gospodine Isuse, sav Tvoj život bio je molitva, savršeno jedinstvo s Ocem. Nauči nas Tvojim Duhom da molimo u skladu s Tvojom voljom. Ujedini sve vjernike u cijelom svijetu u molitvi i slavljenju, da dođe Tvoje kraljevstvo ljubavi. Amen.

PETI DAN

Dati se promijeniti Božjom riječju

„Vi ste već očišćeni po riječi“

(Iv 15, 3)

Pnz 30, 11-20

„Riječ je posve blizu tebe“

Matej 5, 1-12

„Blago vama“

Razmatranje

Božja riječ nam je blizu. Ona je blagoslov i obećanje sreće. Ako otvorimo svoja srca Bog nam govori i strpljivo preobražava u nama sve što je zamrlo. On uklanja ono što priječi stvarni život u njegovom rastu, kao što vinogradar obrezuje trs.

Ako sami ili u skupni redovito razmatramo biblijske tekstove, naša perspektiva se mijenja. Brojni kršćani svaki dan mole blaženstva. Ona nam objavljuju sreću skrovitu u onome što je neispunjeno, sreću koja je s onu stranu patnje: blaženi koje je dotaknuo Duh, da više ne zadržavaju svojih suza, nego ih puštaju da teku i da tako nalaze utjehu. Oni otkrivaju izvor, koji se skriva u njihovoj vlastitoj nutрини. Time u njima raste glad za pravednošću i žeđ da se zajedno s drugima zalažu za svijet mira.

⁷ Frère Roger, Die Quellen von Taizé, Taizé 1980, str. 20.

Uvijek smo pozvani promišljanjem i djelovanjem obnavljati svoje zalaganje za život. Katkada već ovdje i sada primamo predokus blaženosti, koja će na kraju vremena biti potpuna.

„Moli i radi,

da dođe Kraljevstvo Božje.

Dopusti da u tvojoj svakodnevici

rad i tišina zažive pomoću Božje riječi.

U svemu očuvaj unutarnju tišinu,

da ostaneš u Kristu.

Neka te prožme duh blaženstava:

radost, jednostavnost i milosrđe.“⁸

Molitva

Blagoslovljen si, Bože, naš Oče, zbog dara Tvoje riječi u Svetom Pismu. Blagoslovljen si, zbog njezine snage koja preobražava. Pomozi nam da uvijek biramo život i upravljaj nas svojim Svetim Duhom, da iskusimo onu sreću, u kojoj nam Ti tako rado želiš dati udjela. Amen.

⁸ Ovu molitvu svakodnevno mole sestre iz Grandchampa.

ŠESTI DAN

Drugima iskazivati dobrodošlicu
„Postavim vas da idete i rod donosite
i rod vaš da ostane“
(Iv 15, 16b)

Post 18, 1-5 „Bog u gostima kod
Abrahama i Sare“
Marko 6, 30-44 „Isus suosjeća s mnoštvom“

Razmatranje

Damo li se preobraziti Kristom, Njegova ljubav u nama raste i donosi roda. Iskazivanje dobrodošlice drugima konkretan je put darivanja ljubavi.

Isus je tijekom cijelog svoga života prihvaćao one koje je susretao. Slušao ih je, dopuštao da ga dodirnu, ne bojeći se njihove patnje.

Izvjestaj u evanđeljima, o umnažanju kruha, govori, da je Isus suosjećao s ogladnjelim ljudima. On zna da hranjen mora biti cijeli čovjek i da samo On može istinski utažiti glad za kruhom i žeđ za životom. No on to ne čini bez svojih učenika, bez ono malo što oni mogu priskrbiti: pet kruhova i dvije ribe.

Isus nas i danas poziva da postanemo Njegove suradnice i suradnici u Njegovoj bezuvjetnoj po-

svećenosti ljudima. Ponekad je dosta i nešto tako nezatno kao što je prijateljski pogled, otvoreno uho ili naša prisutnost, da bi se osoba osjetila prihvaćenom. Ako Isusu stavimo na raspolaganje svoje nezatne sposobnosti, on će ih na iznenađujući način uključiti u svoje služenje.

Tada ćemo iskusiti što i Abraham, jer ako dajemo – primamo, ako prihvaćamo druge – bit ćemo obilato blagoslovljeni.

„U gostu primimo samog Krista.“⁹

„Nalaze li oni, koje primamo dan za danom, u nama ljude koji izjavljuju Krista, koji je naš mir?“¹⁰

Molitva

Isuse Kriste, želimo bezpridržajno prihvaćati našu braću i sestre koji su s nama. Ti znaš da se suočeni s njihovom patnjom često osjećamo bespomoćni, no Ti nas pretječeš prihvaćajući ih svojim trajnim i neizmjenjnim smilovanjem. Progovori im i po našim riječima, podupri ih i našim djelovanjem i daj da Tvoj blagoslov počiva na svima nama. Amen.

⁹ Frère Roger, Die Quellen von Taizé, Taizé 1980, str. 61.

¹⁰ Frère Roger, Liebe aller Liebe. Die Quellen von Taizé, Freiburg/Basel/Wien 1990, str. 76.

SEDMI DAN
Jedinstvo koje raste
„Ja sam trs, vi loze“
(Iv 15, 5a)

1 Korinćanima 1, 10-13. 3,21-23 „Zar je Krist razdijeljen?“

Ivan 17, 20-23 „Kao što smo mi jedno“

Razmatranje

U predvečerje svoje smrti Isus je molio za jedinstvo onih koje mu je povjerio Otac: „da svi budu jedno... da svijet uzvjeruje da si me ti poslao“ (Iv 17, 21). Jer smo s Njime povezani kao loze s trsom, njegova snaga struji kroz nas i daje nam život.

Svaka crkva ima za cilj da nas privede u središte naše vjere: u zajedništvo s Bogom po Kristu u Duhu Svetome. Što intenzivnije živimo to zajedništvo tim smo tješnje povezani s drugim kršćanima i s cijelim ljudskim rodом. Sveti Pavao nas opominje da se klonimo stava, koji je prijetio već jedinstvu prvih kršćana: apsolutiziranja vlastite tradicije nauštrb jedinstva Tijela Kristova. Tada nas različitosti dijele umjesto da nas obogaćuju. Pavao je imao obuhvatnu viziju: „sve je vaše, vi Kristovi, a Krist Božji“ (1 Kor 3, 22f).

Kristova volja nas obvezuje da koračamo putem jedinstva i pomirenja. Ona nas obvezuje da se pridružimo Njegovoj molitvi: „da svi budu jedno... da svijet uzvjeruje da si me ti poslao“. (Iv 17, 21).

„Nikad se nemoj pomiriti sa sablazni podjele među kršćanima, koji olako ispovijedaju ljubav prema bližnjima, a ostaju podijeljeni. Gorljivo se zauzimaj za jedinstvo Tijela Kristova.“¹¹

Molitva

Duše Sveti, koji si neugasiva vatra i blagi dah, dođi i ostani s nama. Obnovi u nama gorljivost za jedinstvo, da živimo svjesni sveze koja nas povezuje u Tebi. Daj da svi koji su svojim krštenjem Krista obukli, budu jedno i zajedno svjedoče o nadi koja ih ispunja. Amen.

¹¹ Frère Roger, Die Quellen von Taizé, Taizé 1980, str. 17.

OSMI DAN

Pomirenje sa svekolikim stvorenjem

„Da moja radost bude u vama
i da vaša radost bude potpuna“
(*Iv 15, 11*)

Kološanima 1, 15-20 „Sve stoji u njemu“

Marko 4, 30-32 Maleno kao zrno gorušičino

Razmatranje

Himan Kristu u poslanici Kološanima poziva nas da pjevamo slavopoj Bogu koji spašava sve stvoreno. Po raspetome i uskrsnome Kristu otvoren je put pomirenja. I stvorenju je namijenjena budućnost života i mira.

Očima vjere vidimo da je Kraljevstvo Božje stvarnost koja je blizu, no istovremeno i vrlo malena i jedva vidljiva, poput sjemena gorušičinog. Ipak, ono raste. Usred patnje našeg svijeta djeluje Duh Uskrsloga. On nas ohrabruje da se zalažemo i sa svim ljudima dobre volje zajedno neumorno stremimo ka pravdi i miru, skrbeći se da zemlja ponovno bude dom za sva stvorenja.

Novi život koji donosi Krist svjetlo je nade za mnoge, koliko god skrovito bilo. On je izvor nade svega stvorenog i dariva radost koja ne potječe od

nas samih: „da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna“ (Iv 15, 11).

„Želiš li u prihvatiti i oživjeti novi život, koji nam dariva Krist u Duhu Svetome, u sebi, među nama, u Crkvi, u svijetu i u svem stvorenju?“¹²

Molitva

Triput Sveti Bože, zahvaljujemo Ti što si nas stvorio i što nas ljubiš. Zahvaljujemo Ti za Tvoju prisutnost u nama i u stvorenju. Nauči nas da svijet gledam onako kako Ti gledaš nas: s ljubavlju. Osposobi nas svjetlom nade, koja će nicati iz našeg zalaganja za svijet u kojem cvatu pravda i mir, na slavu Tvoga imena. Amen.

¹² *Drugi zavjet za vrijeme zavjetovanja u zajednici iz Grandchampa.*

ZAJEDNICA IZ GRANDCHAMPA I EKUMEN- SKA DIMENZIJA MONAŠKOG ŽIVOTA

Tišina je važna, ako se radi o tome da se čuje Božja riječ. Taj je uvid, tridesetih godina prošlog stoljeća, iznova otkrila skupina žena iz crkava reformacije, francuskog govornog područja u Švicarskoj. One su se nazvale „Žene iz Morgesa“. Uzor im je bio Isus Krist koji se često povlačio u osamu da bi molio. Žene su oblikovale vremena posvećena razmatranju, na koja su pozvale i druge te je s vremenom Grandchamp, malo selo u blizini Neuenburgškog jezera (Lac de Neuchâtel, Neuenburgersee), postao ustaljenim mjestom za razmatranje i obnovu. Slijedom toga razvila se želja za jednim trajnim mjestom molitve i gostoprimstva. Tako se u Grandchampu nastanila žena koja je kasnije postala sestra Margareta (Marguerite). Nakon kraćeg vremena pridružile su joj se još dvije žene. Geneviève Micheli, koja je uvela vremena za razmatranje, upućivala malu skupinu u molitvu i ohrabrila prve tri sestre na tom putu. Na njihovu molbu ona je 1944. postala prva poglavarica zajednice.

One nisu imale iskustva i nisu raspolagale niti priručnikom za bogoslužje niti monaškim pravilom

i budući da u to vrijeme nije bilo redovničkih zajednica u crkvama reformacije, sestre su se za savjet obratile samostanima drugih konfesija. Otvorivši se za bogatstvo drugih tradicija kao prvo su morale naučiti kako se vodi život utemeljen na Božjoj riječi i svakodnevnoj kontemplaciji, kako se živi u zajednici i kako se drugima pruža gostoprimstvo.

Prve sestre su osjećale bol zbog podjela među kršćanima – osobito majka Geneviève, koja je stoga osjećala koliko je važan ekumenski i teološki rad. Temelj toga rada treba biti ono što je za nju bitno, naime molitva u svjetlu Ivanova evanđelja: „da svi budu jedno kao što ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu da svijet uzvjeruje da si me ti poslao (*Iv 17, 21*).

Sav svoj život željela je staviti na raspolaganje služenju jedinstvu u Kristu i po Kristu, do dana kada će Bog biti sav u svemu. Ekumenski poziv zajednice nije dakle bio neka vlastita odluka, nego dar milosti primljen već kod nastanka zajednice i rođen iz siromaštva.

Taj milosni dar bio je potvrđen i potaknut i u nekoliko odlučujućih susreta. Jedan od njih, za upravo nastajuću zajednicu, bio je i susret s ocem Paulom Couturierom koji je u to vrijeme bio

katolički svećenik u Lionu. On je bio jedan od „pionira“ ekumenskog pokreta i promicatelj Molitvene osmine za jedinstvo kršćana u današnjem obliku. Između njega i prvih sestara razvila se duboka povezanost i on im je bio vjerni pratilac na njihovom duhovnom putu, što se vidi iz njihovog dopisivanja. Godine 1940. on je sestri Geneviève napisao: „... Ne bi trebalo biti nijednog razmatranja iz kojega kršćani ne bi izašli s akutnim trpljenjem zbog podjela i koje ih ne bi potaklo da se odlučno zauzimaju za jedinstvo, kako žarkom molitvom tako i stalnim obraćenjem. ...Za mene je pitanje jedinstva primarno i temeljno povezano s pitanjem kamo u sebi želimo upraviti svoj život. Razumjet ćete dakle, koliko značaja pridajem Vašoj nakani i Vašem radu u provođenju razmatranja. Dopustimo žarko moliti – drugim riječima: dopustimo bezpridržajno primiti u sebe Krista.

Vrlo je važan i susret susret s Rogerom Schützem, kasnijim bratom Rogerom iz Taizéa, koji je 1940. posjetio Grandchamp. Sestre, s kojima će ostati povezan, ohrabrile su ga u njegovoj vlastitoj potrazi. Tijekom godina razvijale su se spona zajedništva koje su postale još dublje 1953. godine, kada je zajednica iz Grandchampa preuzela

pravilo i red molitve iz Taizéa, nedugo nakon što je oboje bilo objavljeno. Brat Roger je napisao: „Neprestana težnja za jedinstvom dovodi i samog čovjeka u nutarnju ravnotežu: povezuje misli s djelima i povezuje *biti* i *činiti*. Ta ravnoteža biva dosegnuta u onoj mjeri, u kojoj – korak po korak – težimo k tome da ono što je u nama najbolje uskladimo s onim što je naša najunutrašnjija jezgra: Krist u nama“.¹³

Zajedno s braćom iz Taizéa i Isusovim Malim sestrama vrlo brzo su i sestre iz Grandchampa pozvane jednostavnu prisutnost molitve i prijateljstva živjeti i drugdje – u malim zajednicama i često u manje povlaštenim područjima, osobito u Alžiru, Izraelu, Libanonu i u radničkim četvrtima raznih europskih zemalja. Razvili su se intenzivni odnosi sa susjedima i crkvama na svakom pojedinom mjestu. Tako su sestre otkrile mnogostrukost liturgijskih obreda u općoj Crkvi i mogle su se otvoriti i za susret s drugim religijama.

Njen ekumenski poziv obvezuje zajednicu iz Grandchampa na djelo pomirenja među kršćani-

¹³ Frère Roger de Taizé, *Les écrits fondateurs, Dieu nous veut heureux* (Taizé: Les Ateliers et Presses de Taizé, 2011), str. 121.

ma, unutar ljuske obitelji i u odnosu prema svemu stvorenom. Sestre iz Grandchampa su kao zajednica vrlo brzo otkrile da taj poziv od njih traži da utjelovljuju pomirenje, i to prvenstveno u svojoj vlastitoj nutrini i međusobno. Neposredno nakon Drugog svjetskog rata sestrama iz Švicarske i Francuske pridružile su se njemačke i nizozemske sestre (pod dojmom nedavnih zbivanja) kao i sestre iz Indonezije, Austrije, Konga, Češke, Švedske i Letonije. One su pripadale različitim konfesijama. Zajednici trenutno pripada pedesetak sestara različitih generacija.

Kao i svi kršćani sestre su pozvane biti ono što na jednoj dubljoj razini već jesu: osobe zajedništva. Kako možemo biti takve osobe, ako prvo ne naučimo uzajamno se prihvaćati s našim različitostima? Razlike su i dar Božji i veliki izazov. Mnogovrsnost konfesija, jezika, kultura i generacija stavlja zajednicu pred izazov da u malome živi jedinstvo u mnogostrukosti. Ta mnogostrukost podrazumijeva i različite načine molitve, razmišljanja i djelovanja, odnosa kao i različitost karaktera. Kako je dakle moguće raditi na pomirenju, osim da se pomirenje živi dan za danom? To u prvom redu zahtijeva rad na samome sebi i na našim odnosima, i to uzdajući se u Božje

milosrđe. Sve započinje u srcu gdje se nalazi korijen svakog raskola, gdje najdublje rane čekaju da ih zamijetimo kako bismo bismo primili izlječujući Božji mir. Tako je jedinstvo među nama plod polagane i strpljive preobrazbe našeg života, koju – uz naš pristanak – vrši Duh.

Liturgijska molitva je okosnica svakoga dana u Grandchampu i okuplja zajednicu četiri puta dnevno. Različita vremena liturgijskog bogoslužja pomažu sestrama da djelovanjem Duha Svetoga u sebi usvoje život u Kristu.

Ikona Trojstva u središtu kora u Grandchampu upućuje dobrodošlicu sestrama. Poziva ih da se uključe u zajedništvo ljubavi između Oca, Sina i Duha Svetoga, i da toj ljubavi dopuste da u njima raste i prožima njihove međusobne odnose i odnos prema onima koji im dolaze kao gosti.

Često se događa izmjena darova. Sestre običavaju reći da uvijek više primaju nego li daju.

Njihova susretljivost omogućila i m je susrete s ljudima koji su zajednicu senzibilizirali za nenasilje evanđelja: Jean i Hildegard Goss, Joseph Pyronnet i Simone Pacot, koji su uveli susrete „Bethesda“, kod kojih se radi o evangelizaciji do u dubinu srca. Istovremeno je vidno porasla i pažnja sestara za ekologiju: zasađen je bio-vrt, koriste se

produkti koji ne ugrožavaju okoliš, brižno se pazi kako se hraniti, kako putovati, kako se ophoditi s raznim sredstvima i što znači solidarno živjeti. Stoga sestre nastoje oko odnosa i razmjene s drugim zajednicama, skupinama, pokretima i angažiranim osobama, osobito s mrežama duhovnih i / ili samostanskih zajednica na lokalnoj, regionalnoj i internacionalnoj razini; s ekumenskim i među-religijskim dijalogom i pokretima za pomirenje, pravednost, mir i očuvanje stvorenja.

Unatoč obnovi za koju su zahvalne, sestre su – kao i mnoge druge zajednice u Europi – suočene sa slabljenjem svojih snaga – starenjem koje ih prisiljava da budu kreativne. Kao što su prve sestre bile upućene na pomoć drugih, tako su i današnje sestre upućene na izvanjsku pomoć, da bi mogle primati druge. One nude dijeljenje svoga života molitve i rada, uz neplaćeni rad. Zajednica je otvorena prvenstveno mladim ljudima, no istovremeno nema dobnu granicu i otvorena je osobama sa svih kontinenata koje žele dati smisao svom životu, kršćanima iz različitih konfesija, sestrama i braći iz drugih zajednica, židovima, muslimanima i pripadnicima drugih religija kao i osobama bez religijske pripadnosti. Na taj način

zajednica želi biti kuća molitve za sve, mjesto dobrodošlice, dijaloga i susreta.

Siromaštvo drugih religijskih zajednica učinilo je neophodnim i jedno novo služenje, koje je sestre nagnalo da, zajedno s drugim redovnicama i redovnicima osluhnu upućeni im poziv i traže načine kako primjereno reagirati. Nova je milost zajedno moći biti mjestom molitve i znakom pomirenja. Tako jedna sestra iz Grandchampa već šest godina živi u jednom ekumenskom sestrinstvu u Francuskoj, koje sačinjavaju sestre iz četiriju različitih zajednica. Od prije nekoliko godina sestre poduzimaju i jednostavna putovanja u trajanju tromjesečne „vize“, kako bi iskusile život u Svetoj Zemlji. Jedna od sestara priključila se sestrinstvu Isusovih Malih sestara kako bi s njima dijelila njihovu svakodnevicu. Nešto kasnije dvije daljnje sestre doživjele su način života u zajednici Karmela sv. Josipa. U aktualnom trenutku nekolicina sestara boravi u Taizéu, na neformalnoj razini. Takva nova iskustva obogaćuju zajednicu novim darovima.

Rad ekumenskog (svjetskog) vijeća crkava zauzima važno mjesto u molitvi zajednice u Grandchampu. Svakog ponedjeljka navečer sestre mole koristeći molitvene zazive ekumenskog

molitvenog kalendara Ekumenskog vijeća crkava. Sestre su imale poslasticu da sudjeluju na više skupština Ekumenskog vijeća crkava – u Vancouveru, Harareu i Porto Alegreu. Više godina sestre su bile prisutne i u Ekumenskom institutu Bossey, u jednoj maloj molitvenoj zajednici molitve, gostoprimstva i prijateljstva, tijekom mjeseci poslijediplomskog studija.

Duhovni život ima, premda skrovitu, zasigurno vrlo važnu ulogu na putu pomirenja crkava. On pjeva o uskrsnome Kristu, o daru zajedništva koje nam je uvijek otvoreno i kojem Duh Sveti daje da se rascvate u mnogostrukosti osoba i darova. Duhovni život je kao kvasac u tijestu, ferment jedinstva, jer nas uvodi u dubine vjere, na put stalnog obraćenja i preobrazbe. Pod izvjesnim okolnostima duhovni život može osobi pomoći da transcendirira, nadilazi, sebe. Ponekad može, a da mi to i ne primijetimo, imati učinke i na neki drugi dio Tijela Kristova. André Louf to je izrazio slijedećim riječima: „U podijeljenoj Crkvi samostan je instinktivno *ničija zemlja*. Samostan treba biti ekumenska zemlja *par excellence*, u najvećoj mjeri. On može već sada oblikovati oblikovati takvo zajedništvo, koje drugdje postoji samo kao nada. Gdje god se nalazio, samostan u svojoj

najdubljoj srži ne pripada pravoslavlju ili katolicizmu, u mjeri u kojoj su oni danas još podijeljeni. On je već sada znak nepodijeljene Crkve, prema kojoj nas Duh danas snažno pokreće.“¹⁴

¹⁴ Tekst je objavljen u ovlasti i odgovornosti zajednice iz Grandchampa, koja je bila pozvana pripremiti materijale za svjetsku Molitvenu osminu za jedinstvo kršćana 2021. godine. Više informacija o toj zajednici može se naći na: www.grandchamp.org.

BIBLIJSKE TEME MOLITVENE OSMINE

<i>Godi- na</i>	<i>Tema</i>	<i>Biblijsko mjesto</i>	<i>Pripremna skupina za molitveni materijal</i>	<i>Mjesto (i zemlja) održavanja pripremnog skupa</i>
1968.	NA HVALU SLA- VE NJEGOVE	Ef 1,14		
1969.	NA SLOBODU POZVANI	Gal 5,13		<i>Rim (Italija)</i>
1970.	BOŽJI SMO SURADNICI	1 Kor 3,9		<i>Nieder- altaich (SR Njemačka)</i>
1971.	ZAJEDNIŠTVO DUHA SVETOGA	2 Kor 13,13		<i>Rim (Italija)</i>
1972.	ZAPOVIJED VAM NOVU DAJEM	Iv 13,34		<i>Ženeva (Švicarska)</i>
1973.	GOSPODINE, NAUČI NAS MOLITI	Lk 11,1		<i>Opatija Montserrat (Španjolska)</i>
1974.	I SVAKI ĆE JEZIK PRIZNATI: ISUS KRIST JEST GOSPODIN!	Fil 2, 113		<i>Ženeva (Švicarska)</i>
1975.	VOLJA OČEVA: UGLAVITI U KRISTU SVE	Ef 1,3-10	<i>Skupina iz Australije</i>	<i>Ženeva (Švicarska)</i>
1976.	BIT ĆEMO NJEMU SLIČNI, POZVANI POSTATI ŠTO JESMO	1 Iv 3,2	<i>Skupina Karipske konferencije crkava</i>	<i>Rim (Italija)</i>

MOLITVA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA 2021.

1977.	ZAJEDNO USTRAJATI U NADI	Rim 5,1-5	<i>Skupina iz Libanona, usred gra- đanskog rata</i>	<i>Ženeva (Švicarska)</i>
1978.	VIŠE NISTE TUĐINCI	Ef 2,13-22	<i>Ekumenska skupina iz Manchestera</i>	<i>Manchester (Engleska)</i>
1979.	SLUŽITE JEDNI DRUGIMA NA SLAVU BOŽJU	1 Pt 4,7-11	<i>Iz Argentine</i>	<i>Ženeva (Švicarska)</i>
1980.	DOĐI KRALJEVSTVO TVOJE!	Mt 6,10	<i>Ekumenska skupina iz Berlina (DR Njemačka)</i>	<i>Milano (Italija)</i>
1981.	JEDAN DUH – RAZLIČITI DAROVI – JEDNO TIJELO	1 Kor 12,3b-13	<i>Iz Graymoor Fathers, USA</i>	<i>Ženeva (Švicarska)</i>
1982.	DA SVI NAĐU SVOJ DOM U TEBI, GOSPODINE	Psalam 84(83)	<i>Iz Kenije</i>	<i>Milano (Italija)</i>
1983.	ISUS KRIST – ŽIVOT SVIJETA	1 Iv 1,1-4	<i>Ekumenska skupina iz Irske</i>	<i>Céligny (Bossey), (Švicarska)</i>
1984.	POZIV NA JEDINSTVO PO KRIŽU NAŠEGA GOSPODINA	1 Kor 2,2 i Kol 1, 20		<i>Venecija (Italija)</i>
1985.	IZ SMRTI U ŽIVOT S KRISTOM	Ef 2,4-7	<i>Iz Jamajke (Jamaica)</i>	<i>Grandchamp (Švicarska)</i>

Biblijske teme Molitvene osmine za jedinstvo kršćana

1986.	BIT ĆETE MI SVJEDOCI	Dj 1,6-8	<i>Iz Jugoslavije</i> (Slovenija)	(Jugoslavija)
1987.	SJEDINJENI U KRISTU – NOVO STVORENJE	2 Kor 5,17-6,4a	<i>Iz Engleske</i>	Taizé (Francuska)
1988.	LJUBAV BOŽJA IZGONI STRAH	1 Iv 4,18	<i>Iz Italije</i>	Pinerolo (Italija)
1989.	IZGRAĐIVATI ZAJEDNIŠTVO: JEDNO TIJELO U KRISTU	Rim 12,5-6a	<i>Iz Kanade</i>	Whaley Bridge (Engleska)
1990.	DA SVI BUDU JEDNO, DA SVI-JET UZVJERUJE	Iv 17	<i>Iz Španjolske</i>	Madrid, (Španjolska)
1991.	HVALITE GOSPODINA, SVI PUCI!	Psalam 117 (116) i Rim 15,5-13	<i>Iz Njemačke</i>	Rotenburg an der Fulda (SR Njem.)
1992.	JA SAM S VAMA U SVE DANE... POĐITE DAKLE	Mt 28,16-20	<i>Iz Belgije</i>	Bruges (Belgija)
1993.	RAĐATI PLODOVIMA DUHA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA	Gal 5,22-23	<i>Iz Zaira</i>	Zürich (Švicarska)
1994.	KUĆA BOŽJA: POZVANI BITI JEDNO SRCE I JEDNA DUŠA	Dj 4,23-37	<i>Iz Irske</i>	Dublin (Republika Irska)
1995.	KOINONIA: ZAJEDNIŠTVO S BOGOM I JEDNIH S DRUGIMA	Iv 15,1-17	<i>Vjera i Ustrojstvo</i>	Bristol (Engleska)

MOLITVA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA 2021.

1996.	EVO, NA VRATIMA STOJIM I KUCAM	Otkr 3,14-22	<i>Iz Portugala</i>	<i>Lisabon (Portugal)</i>
1997.	UMJESTO KRISTA ZAKLINJEMO: DAJTE, POMIRITE SE S BOGOM!	2 Kor 5,20	<i>Nordijsko ekumensko vijeće</i>	<i>Stockholm (Švedska)</i>
1998.	DUH POTPOMAŽE NAŠU NEMOĆ	Rim 8,14-27	<i>Iz Francuske</i>	<i>Pariz (Francuska)</i>
1999.	ON ĆE PREBITI S NJIMA: ONI ĆE BITI NAROD NJEGOV, A ON ĆE BITI BOG S NJIMA	Otkr 21,1-7	<i>Iz Malezije</i>	<i>Samostan Bose (Italija)</i>
2000.	BLAGOSLOVLJEN BOG, KOJI NAS BLAGOSLOVI U KRISTU	Ef 1,3-14	<i>Srednjoistočno Vijeće crkava</i>	<i>La Verna (Italija)</i>
2001.	JA SAM PUT I ISTINA I ŽIVOT	Iv 14,1-6	<i>Iz Rumunjske</i>	<i>Vulcan (Rumunjska)</i>
2002.	U TEBI JE IZVOR ŽIVOTNI	Ps 36,5-9	<i>CEEC¹⁵ i CEC¹⁶</i>	<i>Augsburg (Njemačka)</i>
2003.	IMAMO OVO BLAGO U GLINENIM POSUDAMA	2 Kor 4,4-18	<i>Iz Argentine</i>	<i>Los Rubios (Španjolska)</i>
2004.	MIR VAM SVOJ DAJEM	Iv 14,23-31	<i>Iz Aleppa (Sirija)</i>	<i>Palermo (Sicilija)</i>

¹⁵ Vijeće europskih biskupskih konferencija.

¹⁶ Konferencija europskih crkava.

Biblijske teme Molitvene osmine za jedinstvo kršćana

2005.	KRIST, JEDINI TEMELJ CRKVE	1 Kor 3,1-23	<i>Iz Slovačke</i>	<i>Piestaňy (Slovačka)</i>
2006.	JER GDJE SU DVOJICA ILI TROJICA SABRANA U MO- JE IME, TU SAMI JA MEĐU NJIMA	Mt 18,18-20	<i>Iz Irske</i>	<i>Prosperous, Co. Kildare (Irska)</i>
2007.	GLUHIMA DAJE ČUTI, NIJEMIMA GOVORITI!	Mk 7,31-37	<i>Iz Južne Afrike</i>	<i>Faverges (Francuska)</i>
2008.	MOLITE BEZ PRESTANKA	1 Sol 5,(12a) 13b-18	<i>Iz Sjedinjenih amer. Država</i>	<i>Graymoor Garrison (SAD)</i>
2009.	DA BUDU KAO JEDNO U TVOJOJ RUCI	Ez 37,15- 19.22- 23.24b	<i>Iz Koreje</i>	<i>Marseilles (Francuska)</i>
2010.	VI STE TOMU SVJEDOCI	Lk 24	<i>Iz Škotske</i>	<i>Glasgow (Škotska)</i>
2011.	BIJAHU POSTOJANI U NAUKU APO- STOLSKOM, U ZA- JEDNIŠTVU, LO- MLJENJU KRUHA I MOLITVAMA	Dj 2, 42-47	<i>Iz Jeruzalema</i>	<i>Saydnaya (Sirija)</i>
2012.	SVI ĆEMO SE IZ- MIJENITI POBJE- DOM GOSPODI- NA NAŠEGA ISUSA KRISTA	1 Kor 15,51-58	<i>Iz Poljske</i>	<i>Varšava (Poljska)</i>
2013.	S ČIME ĆU DOĆI PRED GOSPODINA	Mih 6,6-8	<i>Iz Indije</i>	<i>Bangalore (Indija)</i>

MOLITVA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA 2021.

2014.	ZAR JE KRIST RAZDJELJEN?	1 Kor 1,1-17	<i>Iz Kanade</i>	„Villa Saint Martin“, Pierrefonds
2015.	KAŽE JOJ ISUS: DAJ MI PITI!	Iv 4,1-42	<i>Iz Brazila</i>	São Paulo
2016.	POZVANI NAVIJEŠTATI SILNA DJELA GOSPODNJA	Usp. 1 Pt 2,9-10	<i>Ekumenska skupina iz Latvije</i>	Riga (Latvija)
2017.	POMIRENJE – LJUBAV NAS KRISTOVA OBUZIMA	Usp. 2 Kor 5,14-20	<i>Ekumenska skupina iz Njemačke</i>	Wittemberg (Njemačka)
2018.	DESNICA TVOJA, GOSPODINE, SNA- GOM SE PRODIČI	Izl 5,1-21	<i>Karibi</i>	Nassau (Bahami)
2019.	TEŽI ZA SAMOM ZA PRAVDOM	Pnz 16,11-20	<i>Indonezija</i>	Jakarta (Indonezija)
2020.	ISKAZIVAHU NAM NESVAKIDAŠNJE ČOVJEKOLJUBLJE	Dj 27,18- 28,10	<i>Malta</i>	Tal-Virtu Rabat (Malta)
2021.	OSTANITE U MOJOJ LJUBAVI I DONOSIT ĆETE MNOGO RODA	Iv 15, 1-17	<i>Švicarska</i>	Zajednica Grandchamp (Neuchâtel)

KLJUČNI DATUMI IZ POVIJESTI MOLITVENE OSMINE ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

- Oko 1740. U Škotskoj se pojavljuje pentekostalni pokret, povezan sa Sjevernom Amerikom, čiji je poziv na obnovu vjere uključivao molitve za sve crkve i sa svim crkvama.
- 1820. Vlč. James Haldane Stewart objavljuje *Naznake za sveopće jedinstvo kršćana u obliku izljeva Duha – Hints for the Outpouring of the Spirit*.
- 1840. Vlč. Ignatius Spencer, obraćenik na katoličanstvo, predlaže *Savez molitve za jedinstvo*.
- 1867. Prva Konferencija anglikanskih biskupa u Lambethu u Uvodu završne Rezolucije naglašava potrebu molitve za jedinstvo.
- 1894. Papa Lav XIII. potiče praksu *Molitvene osmine za jedinstvo* u okviru blagdana Duhova (Pedesetnice).
- 1908. Prvo održavanje molitvene *Osmine za jedinstvo Crkve* u siječanjskom terminu i na današnji način, na poticaj vlč. Paula Wattsona, koji je potom prihvatio puno sakramentalno zajedništvo u Katoličkoj crkvi.
- 1926. Pokret *Vjera i ustrojstvo* počinje objavljivati *Prijedloge za molitvenu osminu za jedinstvo kršćana* u terminu uoči Duhova.

MOLITVA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA 2021.

- 1935. U Francuskoj se katolički svećenik Paul Couturier zauzima za *Sveopći tjedan molitve za jedinstvo kršćana* baziran na zajedničkoj molitvi za "jedinstvo kakvo Krist želi, sredstvima kojima On želi".
- 1941. Odbor *Vjera i ustrojstvo* premješta termin na siječanjski, kako bi se podudarao s ranijom katoličkom inicijativom, da bi kršćani obiju grana mogli moliti u isto vrijeme godine.
- 1958. Ekumenski centar *Kršćansko jedinstvo* iz Liona u Francuskoj započinje pripravu materijala za *Tjedan molitve* u suradnji s Povjerenstvom *Vjera i ustrojstvo* Ekumenskog vijeća crkava.
- Papa Pavao VI. i Patrijarh Atenagora I. u Jeruzalemu, mole zajedno Isusovu molitvu "da svi budu jedno" (Iv 17, 21).
- 1964. *Dekret o ekumenizmu* Drugoga vatikanskog sabora ističe da je molitva duša ekumenskoga pokreta i potiče obilježavanje *Tjedna molitve za jedinstvo*.
- 1966. Povjerenstvo *Vjera i ustrojstvo* Ekumenskog vijeća crkava i *Tajništvo za jedinstvo kršćana* (danas *Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana*) odlučuju zajedno pripravljati službeni tekst za *Molitvenu osminu*.
- 1968. Prva puta je molitva za jedinstvo slavljena na temelju teksta kojeg su zajednički pripremili *Vjera i*

ustrojstvo i Tajništvo za promicanje jedinstva kršćana (danas *Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana*).

- 1975. Prvi puta se molitva za jedinstvo slavi na temelju nacrt teksta kojeg je pripremila jedna lokalna ekumenska skupina: početni nacrt te je godine načinila ekumenska skupina iz Australije.

- 1988. Materijali za *Molitvenu osminu za jedinstvo* korišteni su na uvodnom bogoslužju prigodom osnutka *Kršćanskog saveza Malezije*, tijela koje povezuje veće kršćanske skupine u toj zemlji.

- 1994. Tekst za 1996. godinu pripremljen je u suradnji s laičkim ekumenskim Udrugama kršćanske mladeži: Kršćanskom udrugom muške mladeži (YMCA) i Kršćanskom udrugom ženske mladeži (YWCA).

- 2004. *Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana* (Katolička crkva) i Povjerenstvo *Vjera i ustrojstvo* Ekumenskog vijeća crkava (WCC) postižu sporazum koji veoma koristi jačanju suradnje, da će materijal za *Molitvenu osminu za jedinstvo* u engleskoj i francuskoj inačici biti zajednički i pripreman i objavljivan.

- 2008. U cijelom svijetu je obilježena stoljetnica *Molitvene osmine za jedinstvo kršćana*.

- 2010. U Edinburgu i drugdje u svijetu obilježena stoljetnica Misijske konferencije, koju se uzima kao početak modernog ekumenskog pokreta.

ZNAČAJNIJI DATUMI IZ NAŠE EKUMENSKE I MEĐURELIGIJSKO-DIJALOŠKE BAŠTINE

•1617.-1683. U Hrvatskoj i drugim europskim zemljama živi i djeluje svećenik Juraj Križanić, erudita, koji zalažući se za pomirenje i sjedinjenje katolika i pravoslavnih na za ono vrijeme neuobičajeno tolerantan način postaje rani preteča suvremenog ekumenizma.

•1815.-1905. U Hrvatskoj živi i djeluje Josip Juraj Strossmayer, biskup đakovački ili bosanski i srijemski, preteča suvremenog ekumenizma, čije je zalaganje za pomirenje i jedinstvo crkava vidljivo i iz posvetnog natpisa iznad glavnih ulaznih vrata katedrale-bazilike koju je podigao u Đakovu: "*Slavi Božjoj, jedinstvu crkava, slogi i ljubavi naroda svoga*".

•1851. Mariborski biskup Anton Martin Slomšek utemeljio "*Bratovštinu sv. Ćirila i Metoda*" s namjerom promicanja "*ćirilometodskog pokreta*" i molitve za sjedinjenje pravoslavnih i katolika na hrvatskom i slovenskom prostoru.

•1896. U Zagrebu počinje izlaziti časopis "*Balkan' – jedinstvu i bratskoj slozi*" kojega je pokrenuo "*papinski komesar*" za uniju na Balkanu sarajevski nadbiskup Josip Stadler i kojemu je glavni urednik sveučilišni profesor A. Breščenski, a suradnici su među ostalim ljubljanski biskup A. B. Jeglič, križevački vladika J. Drohobeczky i A. Jagatić (časopis prestaje izlaziti 1903.).

•1924. Generalni vikar zagrebačke nadbiskupije, Dominik Premuš, tekstom „*Svjetska molitvena oktava*“, objavljenom u *Katoličkom listu*, br. 2 od 10. siječnja 1924., godište 75/1924., na str. 24., poziva na sudjelovanje u molitvi za jedinstvo tijekom Svjetske molitvene osmine, uz preporuku nadbiskupa Antuna Bauera i biskupa Dionizija Njaradija.

•1927. U kronici osječkog kapucinskog samostana zabilježeno da je u samostanskoj crkvi održana "*svjetska oktava molitvena pro unione omnium catholicorum et acatholicorum*", sukladno tadašnjim crkvenim zakonima i običajima (monokonfesionalne naravi).

•1962. Hrvatski benediktinac Martin Kirigin u časopisu "*Služba Božja*" (br. 4) objavljuje članak "*Što je irenizam?*" u kojemu potiče na zaživljavanje ekumenizma na našim prostorima.

•1964. Peteročlano izaslanstvo bogoslova, studenata *Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu*, posjećuje 15.-17. veljače *Pravoslavni bogoslovski Fakultet u Beogradu*, i također, uzvratno, peteročlano izaslanstvo studenata *Pravoslavnog Bogoslovske fakulteta U Beogradu* posjećuje 8.-9. ožujka zagrebačku bogosloviju i *Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu*.

•1964. Đakovački biskup mons. Stjepan Bäuerlein osniva *Dijecezanski odbor za sjedinjenje crkava*, u čijem su sastavu predsjednikom Rudolf Šverer, tajnik Ćiril Kos i još četiri člana.

- 1966. Zadnjeg dana Molitvene osmine, 25. siječnja, biskup Frane Franić, u splitskoj katedrali održao ekumensku molitvu za jedinstvo s predstavnicima Srpske pravoslavne crkve u Dalmaciji.

- 1966. Izlazi prvi broj ekumenskog biltena "*Poslušni Duhu*".

- 1967. u Zagrebu objavljen hrvatski prijevod "*Ekumenskog direktorija*".

- 1967. Biskupska Konferencija osniva "*Biskupsku komisiju za ekumenizam*", na čelu s kardinalom Franjom Šeperom kao predsjednikom i prof. dr. sc. Tomislavom Šagi-Bunićem kao tajnikom, koja je 1970. preimenovana u "*Vijeće za ekumenizam BKJ*".

- 1967. Susret kardinala Franje Šepera i vrhovnog starješine muslimana u SFRJ reis-ul-uleme Hadži Sulejmana ef. Kemura, 14. rujna, u Zagrebu.

- 1968. Susret najviših crkvenih izaslanstava predvođenih kardinalom Franjom Šeperom i patrijarhom Germanom, 26. lipnja u Srijemskim Karlovcima.

- 1968. U kapucinskoj crkvi u Osijeku se počinju organizirati ekumenske molitve i susreti svećenika i vjernika različitih kršćanskih crkava i zajednica grada i okolice (multikonfesionalne i interkonfesionalne naravi).

- 1974. Biskupska konferencija upućuje *"Pastirski poziv svim članovima Katoličke crkve u Jugoslaviji na oživljavanje ekumenskog Duha i nastojanja"*.
- 1974. Na *Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu* osnovana katedra ekumenske teologije.
- 1974. U Mariboru se od 23. do 26. rujna održao Prvi od kasnijih osam *Međufakultetskih ekumenskih simpozija*, na kojima su svake druge godine sudjelovali *Katolički Bogoslovni fakultet u Zagrebu*, *Teološka fakulteta iz Ljubljane* i *Pravoslavni bogoslovski fakultet u Beograd (KBF u Zagrebu* nije sudjelovao na devetom, zadnjem simpoziju).
- 1975. Na proslavi Dana *Pravoslavnog bogoslovskeg fakulteta u Beogradu* sudjelovali i izaslanici *Katoličkog bogoslovnog Fakulteta u Zagrebu*.
- 1975. U Beogradu se, povodom pedesete obljetnice postojanja beogradske nadbiskupije, 22. studenog 1975. susreću zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić i srpski patrijarh German.
- 1984. Biskupska konferencija objavljuje dokument *"Pastoralne upute o brakovima među kršćanima različitih vjeroispovijesti"*.
- 1984. U Zagrebu, u kontekstu pripreve za Nacionalni Euharistijski kongres, započinje prakticiranje Molitvene osmine na način postaja u crkvama i bogoslužnim prostorima u gradu nazočnih konfesija: Kato-

ličke, Pravoslavne, Evangeličke i Baptističke. On se, uz povremena odstupanja u pogledu crkava sudionica, ustalio sve do danas.

- 1985. Povodom 1100. obljetnice smrti sv. Metoda Biskupska konferencija objavljuje dokument "*Sveti Metod – apostol i učitelj Slavena*".

- 1985. U Zagrebu održan 14. interkonfesionalni susret redovnica Katoličke crkve, te pravoslavnih, evangeličkih i reformiranih crkava.

- 1985. Fakultetsko vijeće Katoličkog Bogoslovnog Fakulteta u Zagrebu, na sjednici 14. prosinca, ustanovljuje *Institut za ekumensku teologiju i dijalog*.

- 1985. Susret kardinala Franje Kuharića sa srpskim patrijarhom Germanom 25. svibnja, povodom 200. obljetnice pravoslavne crkve u Karlovcu.

- 1987. Kardinal Kuharić 16. veljače posjećuje srpskog patrijarha Germana u Beogradu, a navodi se da je to bio njihov sedmi međusobni susret.

- 1991. Susreti najviših crkvenih izaslanstava predvođenih kardinalom Franjom Kuharićem i srpskim patrijarhom Pavlom, prvo 7. svibnja u Srijemskim Karlovcima, a potom i 24. kolovoza u Slavonskom Brodu.

- 1992. Susret najviših crkvenih izaslanstva predvođenih kardinalom Franjom Kuharićem i srpskim patrijarhom Pavlom, 23. rujna, u Ekumenskom institutu u Bosseyu kraj Ženeve.

- 1992. Ekumenski i međureligijski susret izaslanstva predvođenih vrhbosanskim nadbiskupom Vinkom Puljićem, srpskim patrijarhom Pavlom i reis-ul-ulemom hadži efendijom Jakubom Selimoskim, 24.-26. studenog, u Ermatingenu i Zürichu.
- 1994. Susret kardinala Franje Kuharića i nadbiskupa vrhbosanskog Vinka Puljića sa srpskim patrijarhom Pavlom i ruskim patrijarhom Aleksejem II., 17. svibnja 1994., u Sarajevu.
- 1997. U Zagrebu je 23. siječnja održan prvi Susret visokih predstavnika crkava u Hrvatskoj, na kojem je među ostalim osnovan *“Ekumenski koordinacijski odbor crkava u Hrvatskoj”* (EKOCUH) kao interkonfesionalno radno tijelo u kojem surađuju Katolička, Srpska Pravoslavna, Evangelička, Reformirana, Baptistička i Evanđeoska crkva.
- 1998. Prvi poratni susret Komisija za dijalog Hrvatske biskupske konferencije i Svetog arhijerejskog sabora Srpske pravoslavne crkve, 18. studenog, u Zagrebu.
- 2001. U Zagrebu, 5. veljače, održan prvi od ukupno pet do danas održanih multilateralnih međureligijskih susreta visokih predstavnika vjerskih zajednica u Hrvatskoj, na kojima uz visoke predstavnike kršćanskih crkava u Hrvatskoj sudjeluju i predstavnici židovske i islamske vjerske zajednice.

- 2006. Obnovljena dugogodišnja praksa uzajamnog pohađanja izaslanstava Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Pravoslavnog bogoslovnog fakulteta Univerziteta u Beogradu povodom Dana Fakulteta.
- 2006./2007. U Zagrebu se održava *Europski susret mladih* kao postaja “Hodočašća povjerenja na zemlji”, kojega je pokrenula ekumenska zajednica iz Taizéa.
- 2007./2008. Odlukama nadležnih fakultetskih vlasti na *Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu* i na *Pravoslavnom bogoslovskom fakultetu Univerziteta u Beogradu* pojedine teološke kolegije na oba fakulteta započinju zajedno predavati katolički i pravoslavni profesori.
- 2014. U Mariboru, od 16. do 18. listopada, uz sudjelovanje i *Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*, održan „Međunarodni ekumenski simpozij *Teologija u dijalogu*“, povodom 40. godišnjice prvog međufakultetskog ekumenskog simpozija 1974. godine.
- 2019. Susret svih petorice episkopa Srpske pravoslavne Crkve u Hrvatskoj i petorice predstavnika Hrvatske biskupske konferencije na čelu s predsjednikom Želimirom Puljićem održan je 17. siječnja 2019. u Požegi, na kojem je usvojena značajna i zapažena zajednička Izjava.

- 2019. Povodom Dana sjećanja na žrtve holokausta (Jom Hašoa), prva zajednička molitva četvorice predstavnika vjerskih zajednica u Hrvatskoj održana je 2. svibnja u Jasenovcu i na njoj su sudjelovali glavni rabin Židovske vjerske zajednice Bet Israel u Hrvatskoj Kotel Da-Don, mitropolit zagrebačko-ljubljanski Porfirije Perić, požeški biskup Antun Škvorčević, te muftija Aziz ef. Hasanović, predsjednik Mešihata islamske zajednice u Republici Hrvatskoj.
- 2020. U zagrebačkoj katedrali, 19. siječnja, na ekumenskoj molitvi, uz sudjelovanje kardinala Josipa Bozanića (Katolička crkva), mitropolita Porfirija Perića (Srpska pravoslavna crkva), protojereja stavrofora Kirka Velinskog (Makedonska pravoslavna crkva), biskupa Branka Berića (Evangelička (luteranska) crkva, biskupa Petera Sena (Reformirana kršćanska kalvinska crkva i pastora Ivica Horvata (Baptistička crkva), sudjeluju i predsjednik Komisije biskupskih konferencija Europske unije (COMECE-a) kardinal Jean-Claude Hollerich i predsjednik Konferencije europskih Crkava (KEK-a) pastor Christian Krieger sa delegacijama koje predvode.*

* Valja imati u vidu da kod popisa ove naravi nije moguće pobrojiti niti sva niti najznačajnija zbivanja i da je riječ o izboru kod kojega je nemoguće izbjeći nepotpunost i subjektivnost (*fusnota: Jure Zečević*).

EKUMENSKI POTICAJI

„Mnogostruki oblici ekumenske suradnje već su se potvrdili. Vjerni molitvi Kristovoj »Da svi budu jedno. Kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu, te svijet uzvjeruje da si me Ti poslao« (Iv 17, 21), ipak ne smijemo ostati pri sadašnjem stanju. Svjesni svoje krivnje i spremni na obraćenje moramo nastojati prevladati podjele koje postoje među nama, da bismo zajednički vjerodostojno naviještali poruku evanđelja među narodima.“

Ekumenska povelja. Smjernice za rast suradnje među Crkvama u Europi, 22. travnja 2001.

„U božićnom ozračju, pred početak svjetske Molitvene osmine za jedinstvo kršćana, posvjedočili smo zajedničku vjeru u istoga Gospodina Isusa Krista koji ”sebe dade za nas” (Tit 2, 14), izrazili jedni drugima poštovanje, podijelili radosti i nade, poteškoće i probleme zajednica koje predvodimo.“

Katolički biskupi, predstavnici Hrvatske biskupske konferencije i episkopi Srpske pravoslavne crkve u Hrvatskoj u Požegi 17. siječnja 2019.

SADRŽAJ

Temeljni biblijski tekst Osmine za 2021. godinu	5
Organizatorima <i>Molitvene osmine za jedinstvo kršćana</i>	8
Uvod u temu za 2021. godinu	12
Priprema materijala za <i>Molitvenu osminu za jedinstvo kršćana 2021.</i>	21
Slavlje Božje riječi	24
Red slavlja Božje riječi	27
Biblijska razmatranja i molitve za <i>Osam dana</i>	51
Zajednica iz Grandchampa i ekumenska dimenzija monaškog života	67
Biblijske teme <i>Molitvene osmine za jedinstvo kršćana</i>	77
Ključni datumi iz povijesti svjetske <i>Molitvene osmine za jedinstvo kršćana</i>	83
Značajniji datumi iz naše ekumenske i međureligijsko-dijaloške baštine	86
Ekumenski poticaji	94
Sadržaj	95

